

**VLAAMSE
GEMEENSCHAPSCOMMISSIE
DE RAAD**

ZITTING 2019-2020

Nr. 2

INTEGRAAL VERSLAG

Vergadering van vrijdag 25 oktober 2019

Ochtendvergadering

INHOUD

BERICHT VAN VERHINDERING	3
REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN	3
MEDEDELINGEN	3
BEGROTINGSSTUKKEN VAN DE RAAD (R.v.O., art. 53)	
Rekening voor het dienstjaar 2018 van de Raad van de Vlaamse Gemeenschapscommissie en Rekening van het Reservefonds – Stuk 9 (2019-2020) – Nr.1	
Algemene bespreking	3
<i>Spreekers: Soetkin Hoessen, verslaggever</i>	
Stemmingen	4
Begrotingswijziging 1 voor het dienstjaar 2019 van de Raad van de Vlaamse Gemeenschapscommissie – Stuk 9A (2019-2020) – Nr.1	
Algemene bespreking	4
<i>Spreekers: Soetkin Hoessen, verslaggever – Khadija Zamouri – Mathias Vanden Borre</i>	
Stemmingen	5

Begroting voor het dienstjaar 2020 van de Raad van de Vlaamse Gemeenschapscommissie – Stuk 9B (2019-2020) – Nr.1	
Algemene bespreking	5
<i>Sprekers: Lotte Stoops, verslaggever – Mathias Vanden Borre – Arnaud Verstraete – Els Rochette – Khadija Zamouri</i>	
Stemmingen	6
ONTWERP VAN VERORDENING (R.v.O., art. 41, 42, 43 en 52)	
Ontwerp van verordening tot vaststelling van de rekening voor het dienstjaar 2018 – Stuk 7 (2019-2020) – Nrs.1 en 2	
Algemene bespreking	6
<i>Sprekers: Soetkin Hoessen, verslaggever – Jan Busselen – Arnaud Verstraete – Guy Vanhengel – Elke Van den Brandt, collegevoorzitter</i>	
Stemmingen	10
MOTIE VAN OVEREENSTEMMING (R.v.O., art.54)	
Stemming	10
INTERPELLATIES (R.v.O., art. 61)	10
van de heer Gilles Verstraeten tot de heer Sven Gatz, collegelid bevoegd voor Onderwijs en Scholenbouw, betreffende de taaltrajecten en taalbaden in het Brussels Nederlandstalig onderwijs	
<i>Sprekers: Gilles Verstraeten – Dominiek Lootens-Stael – Khadija Zamouri – Arnaud Verstraete – Sven Gatz, collegelid</i>	
van de heer Mathias Vanden Borre tot mevrouw Elke Van den Brandt, collegevoorzitter bevoegd voor Begroting, Welzijn, Gezondheid, Gezin en Stedelijk beleid, betreffende de toekomst van de vzw Vlaams Brusselse Media	
<i>Sprekers: Mathias Vanden Borre – Els Rochette – Arnaud Verstraete – Bianca Debaets – Elke Van den Brandt, collegevoorzitter</i>	
van mevrouw Els Rochette tot mevrouw Elke Van den Brandt, collegevoorzitter bevoegd voor Begroting, Welzijn, Gezondheid, Gezin en Stedelijk beleid, betreffende de impact van het regeerakkoord en begrotingskrachtlijnen van Vlaanderen op Brussel en de VGC	
<i>Sprekers: Els Rochette – Mathias Vanden Borre – Jan Busselen – Arnaud Verstraete – Elke Van den Brandt, collegevoorzitter</i>	
VRAAG OM UITLEG (R.v.O., art. 59)	32
van mevrouw Khadija Zamouri aan de heer Pascal Smet, collegelid bevoegd voor Cultuur, Jeugd, Sport en Gemeenschapscentra, betreffende het aanbod van de Gymnastiekfederatie Vlaanderen vzw in Brussel	
<i>Sprekers: Khadija Zamouri – Lotte Stoops – Elke Van den Brandt, collegevoorzitter</i>	
BIJLAGEN	35
TREFWOORDENREGISTER	36

2de vergadering

Vergadering van vrijdag 25 oktober 2019

OCHTENDVERGADERING

De vergadering wordt om 9.33 uur geopend.

Voorzitter: de heer Fouad Ahidar

BERICHT VAN VERHINDERING

De voorzitter: Collegelid Pascal Smet is verhinderd wegens ambtsverplichtingen.

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De voorzitter: Collegevoorzitter Elke Van den Brandt zal de vraag om uitleg van mevrouw Khadija Zamouri aan collegelid Pascal Smet beantwoorden.

MEDEDELINGEN

De voorzitter: Bij brief deelt de voorzitter van het Parlement de la Communauté française mee dat de vergadering zich ter zitting van 5 september 2019 heeft geconstitueerd.

Bij brief deelt de voorzitter van het Brussels Hoofdstedelijk Parlement mee dat het Brussels Hoofdstedelijk Parlement ter vergadering van 16 september 2019 voor wettig en voltallig is verklaard.

Bij brief deelt de voorzitter van de Verenigde Vergadering van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie mee dat de Verenigde Vergadering van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie ter vergadering van 17 september 2019 voor wettig en voltallig is verklaard.

Bij brief deelt de voorzitter van het Vlaams Parlement mee dat het Vlaams Parlement zich ter vergadering van 23 september 2019 heeft geconstitueerd.

Bij brief deelt de voorzitter van de Kamer van Volksvertegenwoordigers mee dat de Kamer van Volksvertegenwoordigers zich ter vergadering van 8 oktober 2019 heeft geconstitueerd.

BEGROTINGSSTUKKEN VAN DE RAAD (R.v.O., art. 53)

**Rekening voor het dienstjaar 2018 van de Raad van de Vlaamse
Gemeenschapscommissie en Rekening van het Reservefonds
– Stuk 9 (2019-2020) – Nr. 1**

Algemene bespreking

Mevrouw Soetkin Hoessen, verslaggever: De rekening voor het dienstjaar 2018 van de Raad van de Vlaamse Gemeenschapscommissie en de rekening van het Reservefonds werd op 18 oktober 2019 in de Commissie voor Algemene Zaken, Financiën & Begroting en Stedelijk beleid besproken en goedgekeurd. Er werden tijdens de bespreking geen vragen gesteld en de rekening werd met eenparigheid van stemmen aangenomen. Voor het overige verwijs ik naar het schriftelijk verslag.

- *De bespreking gesloten.*

Stemmingen

- De rekening van de Raad van de Vlaamse Gemeenschapscommissie voor het dienstjaar 2018 wordt aangenomen met 15 stemmen voor. Twee leden hebben zich onthouden.

Hebben ja gestemd: Juan Benjumea Moreno, Bianca Debaets, Carla Dejonghe, Soetkin Hoessen, Dominiek Lootens-Stael, Els Rochette, Hilde Sabbe, Lotte Stoops, Cieltje Van Achter, Mathias Vanden Borre, Guy Vanhengel, Arnaud Verstraete, Gilles Verstraeten, Khadija Zamouri, Fouad Ahidar

Hebben zich onthouden: Jan Busselen, Pepijn Kennis

- De rekening van het Reservefonds van de Raad van de Vlaamse Gemeenschapscommissie voor het dienstjaar 2018 wordt aangenomen met 15 stemmen voor. Twee leden hebben zich onthouden.

Hebben ja gestemd: Juan Benjumea Moreno, Bianca Debaets, Carla Dejonghe, Soetkin Hoessen, Dominiek Lootens-Stael, Els Rochette, Hilde Sabbe, Lotte Stoops, Cieltje Van Achter, Mathias Vanden Borre, Guy Vanhengel, Arnaud Verstraete, Gilles Verstraeten, Khadija Zamouri, Fouad Ahidar

Hebben zich onthouden: Jan Busselen, Pepijn Kennis

Begrotingswijziging 1 voor het dienstjaar 2019 van de Raad van de Vlaamse Gemeenschapscommissie - 9A (2019-2020) - Nr.1

Algemene bespreking

Mevrouw Soetkin Hoessen, verslaggever: De begrotingswijziging 1 voor het dienstjaar 2019 van de Raad van de Vlaamse Gemeenschapscommissie werd op 15 oktober 2019 in de Commissie voor Algemene Zaken, Financiën & Begroting en Stedelijk Beleid besproken. Ze werd met eenparigheid van stemmen aangenomen en er waren geen vragen. Voor meer informatie verwijs ik naar het schriftelijk verslag.

Mevrouw Khadija Zamouri (Open Vld): Ik wil me gewoon aansluiten en mijn collega's en vooral de diensten bedanken.

De heer Mathias Vanden Borre (N-VA): Ik meen me te herinneren dat er toch een aantal vragen waren, die weliswaar beantwoord zijn.

Mevrouw Soetkin Hoessen, verslaggever: Het gaat nu over stuk 9A, de begrotingswijziging 1. Daar waren geen vragen over.

- De bespreking gesloten.

Stemming

- De begrotingswijziging 1 van de Raad van de Vlaamse Gemeenschapscommissie voor het dienstjaar 2019 wordt aangenomen met 15 stemmen voor. Twee leden hebben zich onthouden.

Hebben ja gestemd: Juan Benjumea Moreno, Bianca Debaets, Carla Dejonghe, Soetkin Hoessen, Dominiek Lootens-Stael, Els Rochette, Hilde Sabbe, Lotte Stoops, Cieltje Van Achter, Mathias Vanden Borre, Guy Vanhengel, Arnaud Verstraete, Gilles Verstraeten, Khadija Zamouri, Fouad Ahidar

Hebben zich onthouden: Jan Busselen, Pepijn Kennis

Begroting voor het dienstjaar 2020 van de Raad van de Vlaamse Gemeenschapscommissie – Stuk 9B (2019-2020) - Nr.1

Algemene bespreking

Mevrouw Lotte Stoops, verslaggever: De begroting voor het dienstjaar 2020 van de Raad van de Vlaamse Gemeenschapscommissie werd op 22 oktober 2019 in de bevoegde commissie besproken. Ik dank de diensten voor het uitstekende verslag waarvan ik aanneem dat iedereen het goed gelezen heeft. Het stuk werd aangenomen met vier stemmen voor en een onthouding, maar zoals de heer Mathias Vanden Borre eerder aangaf, heeft een commissielid erop gewezen dat de begroting voor het dienstjaar 2020 na een eerste goedkeuring later nog werd aangepast. De spreker pleit ervoor om die werkwijze in de toekomst te vermijden. Voor het overige verwijs ik naar het schriftelijk verslag.

De heer Mathias Vanden Borre (N-VA): De toelichting door de diensten is meer dan verdienstelijk en heeft ons een goed zicht gegeven op de begroting. Ik hoop dat we ook in de toekomst op die manier kunnen samenwerken. We juichen ook het constructief overleg over de grenzen van meerderheid en oppositie toe. In de toekomst willen we daar zeker verder aan meewerken.

Zoals mevrouw Lotte Stoops al aanhaalde, verraste het ons wel dat er na de goedkeuring van de begroting nog een wijziging gebeurde. We betreuren dat er op dat ogenblik geen bijkomende raadpleging gebeurde. We hopen dat de zaken die in het Bureau worden meegedeeld in de toekomst ook worden meegenomen in de begroting. Om die reden zal mijn fractie zich onthouden, al hopen we dat we in de toekomst constructief kunnen blijven samenwerken.

De voorzitter: Ik zal inderdaad mijn best doen om dat te vermijden. Ik dank de heer Mathias Vanden Borre voor zijn constructieve houding.

De heer Arnaud Verstraete (Groen): In naam van mijn fractie dank ik ook de collega's en zeker de diensten voor hun flexibele en constructieve samenwerking. Het klopt dat we wat werk hebben gehad aan de begroting. Er werden stappen vooruitgezet. Mijn fractie hoopt dat

deze constructieve samenwerking in de komende jaren kan worden voortgezet. Dat zou goed zijn voor iedereen. Aanpassingen op het laatste moment zullen we inderdaad proberen te vermijden, maar het was goed dat we dit nog konden doen.

Mevrouw Els Rochette (one.brussels-sp.a): Zoals alle fracties willen we onze waardering uitspreken voor het secure en transparante werk van de diensten. Dat kan alleen maar worden toegejuicht. We hopen dat we in de jaren die komen op dezelfde manier zullen kunnen verder werken.

Mevrouw Khadija Zamouri (Open Vld): Uiteraard zijn wij ook blij met de constructieve houding. We willen de diensten expliciet bedanken, die niet aan de basis lagen van de late wijziging. Dat is te wijten aan de politici en dat mag hier ook even gezegd worden. Mijn fractie dankt ook iedereen voor de efficiënte en constructieve houding.

Stemming

De begroting voor het dienstjaar 2020 van de Raad van de Vlaamse Gemeenschapscommissie wordt aangenomen met 12 stemmen voor, 5 leden hebben zich onthouden.

Hebben ja gestemd: Juan Benjumea Moreno, Bianca Debaets, Carla Dejonghe, Soetkin Hoessen, Dominiek Lootens-Stael, Els Rochette, Hilde Sabbe, Lotte Stoops, Guy Vanhengel, Arnaud Verstraete, Khadija Zamouri, Fouad Ahidar

Hebben zich onthouden: Jan Busselen, Pepijn Kennis, Cieltje Van Achter, Mathias Vanden Borre, Gilles Verstraeten

ONTWERP VAN VERORDENING (R.v.O., art 42, 43, 44 en 53)

Ontwerp van verordening tot vaststelling van de rekening voor het dienstjaar 2018 - Stuk 7 (2019-2020) - Nrs.1 en 2

Algemene bespreking

Mevrouw Soetkin Hoessen, verslaggever: Het ontwerp van verordening tot vaststelling van de rekening voor het dienstjaar 2018 werd besproken in de Commissie voor Algemene Zaken, Financiën & Begroting en Stedelijk beleid op 15 oktober 2019. Collegevoorzitter Elke Van den Brandt gaf een uitgebreide toelichting. De heer Mathias Vanden Borre en de heer Jan Busselen stelden elk een vraag ter verduidelijking. De artikelen 1 tot en met 11 werden unaniem aangenomen met 5 stemmen voor. Het geheel van het ontwerp van verordening werd unaniem aangenomen met 5 stemmen voor. Ik dank de diensten voor het uitstekende verslag.

Collegevoorzitter Elke Van den Brandt: Er is een uitstekend verslag en er werden goede vragen gesteld. Het is aan de Raad om te oordelen of de antwoorden voldeden om de rekeningen te kunnen goedkeuren.

De heer Jan Busselen (PVDA): Op mijn beurt wil ik de diensten bedanken voor het geleverde werk.

Ik heb enkele vragen over de personeelsuitgaven. Op pagina 21 stellen we vast dat de vastgelegde uitgaven systematisch lager liggen dan de geraamde uitgaven. De ramingen

gebeuren op basis van het personeelsplan en komen dus niet uit de lucht vallen. Door in de periode van 2013 tot 2018 telkens minder uit te geven dan gepland, kon er 15 miljoen euro bespaard worden op de personeelsuitgaven.

Het is een politieke keuze om de reële personeelskosten doorheen de jaren lager te laten uitvallen. Welke beleidsopvatting schuilt er achter die keuze? Er zijn boeken volgeschreven over competitieve strategieën voor publieke instellingen, maar in de realiteit is deze bewuste creatie van systematische tekorten een bron van stress, burn-out en langdurige ziektes bij het personeel. Vanwaar komt deze drang naar een structurele onderfinanciering waardoor personeel wordt opgejaagd en in sommige gevallen ziek gemaakt?

Ook voor 2018 kan het College zich op de borst kloppen voor de niet-gebruikte kredieten. Er is maar liefst 2 miljoen euro niet uitgegeven. De besparingen gebeuren vooral op het niveau van de VGC-administratie en van de VGC zelf, maar ook in het onderwijs. Hoe komt het dat 23% van de begrotingskredieten uiteindelijk niet is besteed? Zoals ik bij de bespreking van de Beleidsverklaring 2019-2020 al zei, werd in het Brussels onderwijs al gestaakt wegens de hoge werkdruk en het gebrek aan begeleiding en omkadering,

In de tabel personeelsuitgaven stel ik vast dat de definitieve vastleggingen en de uiteindelijke aanrekeningen telkens in balans zijn. Nochtans vallen er mensen ziek uit of worden mensen die op pensioen gaan niet meteen vervangen. Waar gaan die geraamde salarissen naartoe? Over hoeveel mensen spreken we?

Mevrouw Khadija Zamouri (Open Vld): Dat zijn vragen die in de bevoegde commissie moesten worden gesteld.

De voorzitter: De heer Jan Busselen had dat kunnen doen, maar heeft nu ook recht op 20 minuten spreektijd.

De heer Jan Busselen (PVDA): De vraag is dus of het over veel of weinig mensen gaat. In 2018 is het aantal niet te onderschatten. Uit de bezettingscijfers van operationele diensten blijkt dat in juni 2018 22 VTE's gepland werden binnen Facility. Er werden 19,5 VTE's begroot en uiteindelijk slechts 10 VTE's effectief ingevuld. In dezelfde maand werden er 48 VTE's gepland voor Personeel, 47 VTE's werden begroot en uiteindelijk 41 VTE's ingevuld. Dezelfde ondercapaciteit stellen we vast bij Financiën, Gebouwen en Patrimonium.

Vaak is dat tijdelijk en moet men roeien met de riemen die men heeft. Tekorten in de ene dienst moeten echter worden opgevangen door collega's van een andere dienst. Volgens mij gaat het om een niet te verantwoorden sluipbezuiniging. De bezuinigingen op personeel worden ook regelmatig aangeklaagd door de vakbonden.

Naast onderbemanning is er ook de klassieke vorm van onderbetaling. Personeelsleden van niveau C en D verdienen ruim minder dan 14 euro bruto per uur. Elk loon onder die grens is eigenlijk onvoldoende om de basisvoorzieningen voor levensonderhoud te kunnen betalen, zoals woning, energie en zorg. Ter herinnering: 1 op de 3 Brusselaars heeft het moeilijk om de eindjes aan elkaar te knopen. Algemeen verdient 15% van de voltijds werkenden minder dan 14 euro bruto per uur. Dat is de reden waarom het ABVV een campagne heeft uitgebouwd onder de noemer *Fight for fourteen*. Ik hoop dat het College zijn voorbeeldfunctie zal opnemen en in de toekomst de barema's zal verhogen om in te gaan tegen de precarisering van het personeel. Dat lijkt me geen luxe voor dit progressieve College.

Ik kijk dan ook nieuwsgierig uit naar de aangepaste begroting voor het dienstjaar 2019 en de begroting voor het dienstjaar 2020, want daar zullen de keuzes van dit College duidelijk uit blijken.

Ten slotte lanceer ik nogmaals mijn oproep aan de collega's van Groen en one.brussels-sp.a om hier even consequent te zijn als in het Vlaams Parlement, waar ze samen met de PVDA het gebrek aan cijfers aanklaagden en als daad van verzet het parlement verlieten. Waar zijn de financiële tabellen voor deze regeerperiode zodat we een echt inhoudelijk debat kunnen voeren?

De voorzitter: U heeft de gelegenheid om vragen te stellen in de bevoegde commissie, maar ook hier. U bent nog nieuw en ik denk dat dit interessant is, alleen weet ik niet of het voor het College mogelijk is om vandaag alle vragen te beantwoorden. Als dat kan gebeuren, is dat natuurlijk perfect.

De heer Arnaud Verstraete (Groen): Ik wil er op wijzen dat al deze zaken al aan bod zijn gekomen. Deze vragen werden in de commissie niet gesteld. Daar dient de commissie voor. Het gaat immers grotendeels om technische vragen.

De heer Dominiek Lootens-Stael (Vlaams Belang): Dat klopt niet helemaal. Er werden ook politieke vragen gesteld.

De heer Arnaud Verstraete (Groen): Het gaat hier over de rekening voor het dienstjaar 2018 en dus over beleidskeuzes van het vorige College. Dan is het merkwaardig om het huidige College daarover te ondervragen. Het zou gepaster zijn om vragen over de huidige beleidskeuzes op te nemen in de bespreking van de begroting. Ik wil er ten slotte op wijzen dat hier, in de Raad van de Vlaamse Gemeenschapscommissie, de geldende regels worden gerespecteerd. Indien die regels moeten worden aangepast, dan moet daarover gediscussieerd en gestemd worden. Maar ondertussen moeten we van het College verwachten dat ze de regels naleven.

De heer Guy Vanhengel (Open Vld): Ik betreur de tussenkomst van de heer Jan Busselen, omdat ze het toonbeeld is van een selectieve lectuur van de beschikbare informatie om zo een verhaal te kunnen opbouwen dat niet strookt met de waarheid.

Het personeel van de VGC heeft een van de beste overheidsstatuten van dit land. Ze is er immers altijd in geslaagd de voordelen die worden toegekend, ofwel in Vlaanderen ofwel in Brussel, te combineren. Wanneer er een personeelsvoortgang werd geboekt in het Brussels, dan zei de VGC dat ze moest gelijklopen met Brussel. Als dat het geval was in Vlaanderen, dan zei de VGC dat ze Vlaanderen moest volgen. Als je dus het personeelsstatuut, de verloning en de barema's van het VGC-personeel bekijkt, stel je vast dat het een van de beste van het land is in het openbaar ambt.

De heer Jan Busselen (PVDA): U gaat niet in op mijn vraag.

De heer Guy Vanhengel (Open Vld): Op basis van een debat over de rekening probeert collega Jan Busselen een filosofisch verhaal op te bouwen dat hier niet op zijn plaats is. Ik wil dat debat graag aangaan, en het College ook. Maar deze technische besprekingen, zoals rond

de goedkeuring van de rekening, moeten niet misbruikt worden om *à froid* de Raad te dwingen een filosofische discussie aan te gaan.

De heer Jan Busselen (PVDA): Dat is een politieke keuze.

De heer Guy Vanhengel (Open Vld): Dat is geen politieke keuze. U maakt de keuze om de dingen op een andere manier te doen dan we gewoon zijn. Als u dat zo wil doen, dan moeten we ons aanpassen. Maar ik zou liever bij de oude manier blijven, want die liep goed.

De heer Arnaud Verstraete (Groen): Het heeft er wellicht mee te maken dat er een aantal nieuwkomers zijn in de Raad. Het is misschien een goed idee om het hierover te hebben in het Uitgebreid Bureau en daar te beslissen wanneer er een discussie aan bod komt in de Raad. Zo zit iedereen op dezelfde golflengte. Het kan best dat we alles veranderen, maar daar moeten we dan samen over beslissen en een gesprek over voeren in het Uitgebreid Bureau.

De heer Jan Busselen (PVDA): Voor mij is dit inderdaad nieuw. Ik wil de discussie daarover wel aangaan. Maar ik wil ook opmerken dat er door de kiezer een keuze gemaakt is die een verschuiving weergeeft. We zullen moeten leren daarmee om te gaan: er zijn namelijk ook andere manieren om aan politiek te doen. Het gaat in dit geval bovendien ook om de politiek die achter die technische vragen zit.

De voorzitter: Het gaat hier om de rekening voor het dienstjaar 2018, niet om de begroting. Dat is een belangrijk verschil. Ik wil u zelfs extra minuten spreektijd geven, maar dat is hier niet de bedoeling.

Collegevoorzitter Elke Van den Brandt: Even ter herinnering: we bekijken hier of de rekening in verhouding staat tot de begroting die voor 2018 opgemaakt is. Daar kunnen in de Raad vragen bij gesteld worden, als er bijvoorbeeld bepaalde budgetten niet uitgegeven zijn. Die vraag is ook in de bevoegde commissie gesteld. Het antwoord is eenvoudig: sommige uitgaven worden pas een jaar later gedaan, vandaar dat die niet in de rekening staan.

Voor de VGC is het volledige personeelsplan begroot. Als dat niet het geval was, zou er pas echt een reden zijn om boos te zijn. Alle voorziene personeelsleden kunnen aangeworven worden. Maar wat gebeurt er? Er gaan mensen met pensioen, er zijn mensen ziek, anderen veranderen van werk. Af en toe vallen daar gaten. De VGC heeft dan de gewoonte om snel te vervangen, desnoods met tijdelijke contracten. De VGC heeft stelselmatig ook meer personeel in dienst, er is dus zeker geen daling. Er zijn tal van verlofsystemen om beter om te gaan met stress, burn-out, enzovoort. Er is dus wel degelijk een personeelsbeleid, maar we begroten het volledige kader. Zoals je in alle organisaties kan vaststellen, zijn er bepaalde periodes waarin sommige functies niet zijn ingevuld. Dat is dus zeker geen doelbewust beleid. Maar het resultaat is wel dat er minder geld wordt uitgegeven dan er begroot is. Het is anderzijds onmogelijk om minder geld te begroten dan er voor het personeelskader nodig is. Het gaat dus niet om een bewuste manier om te besparen, het is wel de natuurlijke *flow* in het personeelsbeleid.

Als we bepaalde subsidies niet ontvangen, doen we ook geen uitgaven. Ook daar krijg je dan een verschuiving.

Verder denk ik dat we nog boeiende debatten zullen beleven bij de begrotingsopmaak voor het dienstjaar 2020.

Stemmingen

De artikelen 1 tot en met 11 worden zonder opmerkingen aangenomen.

Het ontwerp van verordening tot vaststelling van de rekening voor het dienstjaar 2018 wordt aangenomen met 15 stemmen voor, 2 leden hebben zich onthouden.

Hebben ja gestemd: Juan Benjumea Moreno, Bianca Debaets, Carla Dejonghe, Soetkin Hoessen, Dominiek Lootens-Stael, Els Rochette, Hilde Sabbe, Lotte Stoops, Cieltje Van Achter, Mathias Vanden Borre, Guy Vanhengel, Arnaud Verstraete, Gilles Verstraeten, Khadija Zamouri, Fouad Ahidar

Hebben zich onthouden: Jan Busselen, Pepijn Kennis

MOTIE VAN OVEREENSTEMMING (R.v.O., art. 54)

De voorzitter: Conform artikel 54 van het Reglement van Orde dient de Raad een motie van overeenstemming in om te bevestigen dat de tabellen, gevoegd bij het ontwerp van verordening tot vaststelling van de rekening voor het dienstjaar 2018, in overeenstemming zijn met de inhoud en de doelstellingen van die verordening en er als zodanig een integrerend deel van uitmaken.

De motie van overeenstemming werd ingediend door de heer Arnaud Verstraete, mevrouw Khadija Zamouri en mevrouw Els Rochette. De tekst werd op de banken rondgedeeld.

Stemming

De motie van overeenstemming betreffende de tabellen gevoegd bij het ontwerp van verordening tot vaststelling van de rekening voor het dienstjaar 2018 wordt aangenomen met 15 stemmen voor, 2 leden hebben zich onthouden.

Hebben ja gestemd: Juan Benjumea Moreno, Bianca Debaets, Carla Dejonghe, Soetkin Hoessen, Dominiek Lootens-Stael, Els Rochette, Hilde Sabbe, Lotte Stoops, Cieltje Van Achter, Mathias Vanden Borre, Guy Vanhengel, Arnaud Verstraete, Gilles Verstraeten, Khadija Zamouri, Fouad Ahidar

Hebben zich onthouden: Jan Busselen, Pepijn Kennis

INTERPELLATIES (R.v.O., art. 61)

De taaltrajecten en taalbaden in het Brussels Nederlandstalig onderwijs

De heer Gilles Verstraeten (N-VA): Het is fijn dat ik de spits mag afbijten met de 1ste interpellatie in deze legislatuur. Naar aanleiding van het debat in de plenaire zitting van de Raad van de Vlaamse Gemeenschapscommissie op 18 september 2019 over de Beleidsverklaring 2019-2020 hebben we reeds een korte gedachtewisseling gehad over taalscreenings en taalbaden in het Brussels Nederlandstalig onderwijs. Daar toonden collegelid Sven Gatz en enkele collega's zich open van geest over dit instrument om de kennis van het Nederlands bij de instromende leerlingen in ons onderwijs te verbeteren. Dat lijkt mij ook noodzakelijk. De grote meerderheid van de leerlingen in het Nederlandstalig

onderwijs in Brussel heeft het Nederlands niet als moedertaal, en ze komen zelfs uit gezinnen waar het Nederlands soms helemaal niet gesproken wordt. Daardoor moeten ze vaak met een povere of zelfs onbestaande kennis van de onderwijstaal aan de lagere school beginnen. Dat stelt ons voor een serieuze uitdaging, want die taalachterstand vertaalt zich in een leerachterstand, en leidt tot problemen in de latere schoolcarrière, in het slechtste geval zelfs tot schooluitval.

Dat blijkt ook duidelijk uit de cijfers. Volgens Dirk Van Damme, die pedagoog en onderwijsexpert is bij de OESO en kabinetschef was van toenmalig Vlaams onderwijsminister Frank Vandenbroucke, is in de hele OESO-zone de kloof tussen leerlingen die thuis geen Nederlands spreken en zij die dat wel doen nergens zo groot als bij ons. We zien ook dat de 2de generatie met een migratieachtergrond bij ons vaak slechter presteert dan de 1ste. Volgens de heer Dirk Van Damme is dit het gevolg van het feit dat we te lang te naïef geweest zijn over het belang van een goede kennis van het Nederlands in ons onderwijs, en dat we te veel op gelijkheid en nivellering hebben gefocust. Dat was een schuldbekentenis van zijn kant omdat hij daar vanuit het beleid ook sterk de nadruk op gelegd had.

Het is dus uitermate belangrijk dat we van bij het begin van de schoolcarrière van de kinderen die aan ons onderwijs toevertrouwd worden, inzetten op een sterke kennis van de onderwijstaal, het Nederlands. Decretaal moeten er taalscreenings georganiseerd worden bij de instroom in het basisonderwijs. Zo krijg je een beeld van de kennis van de leerlingen, maar je moet daar ook mee aan de slag gaan. Op basis daarvan kan een school beslissen om een taaltraject in te richten voor kinderen die het Nederlands onvoldoende beheersen. Een taalbad van maximaal een jaar kan daar deel van uitmaken. We nemen hier maximaal een jaar van een kind af om het een mooie schoolcarrière en meer kans op slagen te bieden. Leerwinst op taalvlak is immers het gemakkelijkst te behalen bij jongere kinderen. Naarmate een leerling ouder wordt, wordt het moeilijker en uiteindelijk zelfs onmogelijk om een taalachterstand en de daaruit voortvloeiende leerachterstand weg te werken.

Met het Onderwijscentrum Brussel (OCB) biedt de VGC op meerdere domeinen en met steeds meer diepgang en kennis, uitgebreide vorming en ondersteuning aan schoolteams binnen het Nederlandstalig onderwijs in Brussel. Daarmee heeft de VGC dan ook het perfecte instrument in handen om leerkrachten- en directieteams te ondersteunen bij het verder uitwerken van taaltrajecten en taalbaden, ook omdat die niet noodzakelijk georganiseerd moeten worden binnen de school waar de kinderen zijn ingeschreven.

Op gemeentelijk vlak, in Anderlecht, heb ik op 21 maart 2019 aan de schepen voor Nederlandstalig onderwijs Elke Roex gevraagd of het gemeentelijk onderwijs er taalbaden organiseert. Zij antwoordde dat er effectief een plan van aanpak is met taaltrajecten, een onthaalklas voor anderstalige nieuwkomers en taalbaden op het niveau van de scholengemeenschap, dus van de gemeentelijke Nederlandstalige scholen. Vroeger gebeurde dat op het niveau van de school. Schepen Elke Roex zei daar verder over: “Leerlingen die in de verschillende gemeentescholen ingeschreven zijn, kunnen 2 dagen per week naar de GBS Kameleon voor een taalbad, als de ouders daarmee instemmen. Het betreft een proefjaar waarbij we begeleiding krijgen van de onderwijsondersteuners van het OCB.”

Dit was voor mij nieuws, aangezien het vorige collegelid bevoegd voor Onderwijs nooit inging op vragen van mijn voorgangers over ondersteuning van taalbaden en taaltrajecten. Daar is nooit een antwoord op gekomen en er werd altijd ontwijkend op geantwoord. Door mijn vraag op gemeentelijk vlak heb ik nu pas vastgesteld dat die ondersteuning toch bestaat.

Voorziet het OCB effectief ondersteuning om taaltrajecten en taalbaden te organiseren? Hoe ziet die eruit?

Is het een proefproject dat enkel in Anderlecht werd uitgerold? Zo niet, op welke andere plaatsen en aan welke andere scholen biedt het OCB ondersteuning op het vlak van taaltrajecten en taalbaden? Worden deze, zoals in Anderlecht, gegroepeerd georganiseerd bij bepaalde concrete scholen?

Wordt het gebruik van taaltrajecten en taalbaden actief gepromoot door het OCB ten aanzien van de Brusselse scholen?

Worden taalbaden die begeleid worden door het OCB altijd beperkt tot 2 dagen per week, naast de reguliere lessen? Of worden er ook volledig aparte taalbaden georganiseerd ter vervanging van en voorbereiding op het regulier onderwijs?

Hoe lang duren deze taaltrajecten en taalbaden voor de leerlingen?

Waarom wordt er aan de ouders (althans in Anderlecht) toestemming gevraagd voor het taalbad, ook al kunnen zij een dergelijk taalbad decretaal niet weigeren? Het is niet aan de ouders om te zeggen dat er geen sprake van kan zijn.

En ten slotte: bestaan er cijfers over het succes van taalbaden en taaltrajecten in Brussel? Hoe schat het bevoegde collegelid de effectiviteit hiervan in?

De heer Dominiek Lootens-Stael (Vlaams Belang): Ooit stelde het Vlaams Belang, of het Vlaams Blok eigenlijk, als enige partij de invoering van taalbadklassen voor. Gelukkig is er een evolutie en voortschrijdend inzicht gekomen. Collegelid Pascal Smet en de N-VA zijn inmiddels voorstander van taalbadklassen. Ook collegelid Sven Gatz wil er met een open blik naar kijken. Dat lijkt me dus zeker een evolutie in de goede zin.

Taalachterstand is een probleem voor alle kinderen, ook voor de betere leerlingen. Zij worden belemmerd omdat er extra tijd en moeite moet worden besteed aan de kinderen die de les niet kunnen volgen omdat ze de taal niet goed begrijpen. Een leerkracht zal echter nooit voldoende tijd aan die kinderen kunnen besteden. Een dergelijke achterstand krijg je nooit tijdig opgekrikt. De enige oplossing is wat mij betreft de leerlingen die het Nederlands onvoldoende machtig zijn om het reguliere onderwijs te kunnen volgen bijlessen Nederlands te geven in aparte klassen. Ik stelde dat ooit voor, als eerste zelfs, maar dat werd toen als racistisch bestempeld. Gelukkig zijn de geesten nu wat geëvolueerd op dat vlak.

Gisteren nog vertelde een leerkracht uit het 4de leerjaar mij een anekdote. Zij had het in de klas over het oerwoud en vroeg de kinderen wat je zoal in een oerwoud terugvindt. “Een auto, een stoel, een tafel...”, was het antwoord. De leerkracht zei daarop: “Denk eens aan een bos, wat zie je in een bos?” Waarop een andere leerling vroeg: “Een bos, wat is dat?” Daarmee wil ik illustreren in welke situatie we in Brussel inmiddels zijn verzeild geraakt. Ik ben er ten stelligste van overtuigd dat dat kan worden opgelost door de kinderen die woordjes als “bos” niet begrijpen niet toe te laten in het reguliere Nederlandstalig onderwijs. Die kinderen moeten eerst Nederlands leren, alvorens ze kunnen doorstromen naar het reguliere onderwijs.

Volgens de N-VA mag dat maximaal een jaar duren. Ik ben het daar niet mee eens.

De heer Gilles Verstraeten (N-VA): Dat is decretaal zo bepaald.

De heer Dominiek Lootens-Stael (Vlaams Belang): Waarom maximaal een jaar? Het moet duren zolang het nodig is en tot die kinderen voldoende Nederlands kennen om de lessen te kunnen volgen. Ze moeten gescreend en gemonitord worden om na te gaan of ze klaar zijn om in te stromen in het reguliere onderwijs. Ik vind ook niet dat dat vrijblijvend moet zijn en dat de ouders of wie dan ook zelf kunnen beslissen dat een kind daar geen nood aan heeft of niet wil deelnemen. Dat vind ik niet kunnen. Die aparte lessen mogen niet vrijblijvend, maar moeten algemeen zijn, in het belang van alle kinderen: diegene met taalachterstand maar ook de anderen.

Mevrouw Khadija Zamouri (Open Vld): In 2004 organiseerde de heer Guy Vanhengel een rondetafelconferentie rond taalonderwijs in Brussel, waaruit het OCB achteraf is ontstaan. De kerntaak van het OCB bestaat uit het ontwikkelen van een krachtige leeromgeving, om de taalvaardigheid transversaal over de vakken heen, maar ook op de speelplaats verder te ontwikkelen. Het Nederlands wordt dan niet alleen aangescherpt tijdens de lessen Nederlands, maar bijvoorbeeld ook tijdens de lessen Aardrijkskunde of met het zingen van liedjes of spelen van spelletjes in het Nederlands.

Ik kan de vraag van de heer Gilles Verstraeten enigszins begrijpen omdat ik ervan uitga dat hij misschien de volledige geschiedenis van het OCB niet kent en dan denkt dat taalbad de enige oplossing voor het probleem zijn. Zijn vraag is zodanig opgesteld dat ik het gevoel heb dat hij twijfelt aan de bestaansredenen van het OCB en dat hij daarom kinderen uit hun gekende klasomgeving wil halen en ze tot dingen wil verplichten. Ik denk echt dat hij het werk van het OCB miskent.

We hebben een voorbeeld uit Anderlecht gehoord. De scholen mogen zelf vragen stellen of invullingen doen. Ik twijfel er dan ook aan of een kind een jaar uit de school halen en niet laten integreren in zijn of haar klas, de beste oplossing is. Persoonlijk denk ik dat dat een foute keuze zou zijn.

Een taal groeit mee met de persoon. Mensen die een andere thuistaal spreken dan het Nederlands weten dat. Ik heb dat tijdens mijn jeugd zelf ook ondervonden. Een taal groeit mee naargelang de situatie en de krachtige leeromgeving die je een kind biedt. Het gaat om meer dan woordenschat. Woordenschat leer je door dingen te doen. Is het een oplossing om een kind uit zijn bekende omgeving te halen en apart in een klasje te steken om daar woordenschat te leren? Hiermee stellen we een volledige organisatie, namelijk het OCB, in vraag. De heer Gilles Verstraeten spreekt zichzelf ook enigszins tegen in zijn vraag.

Ik wil nu eigenlijk zelf ook nog eens horen wat het OCB precies doet en hoe het haar taken organiseert? Kan collegelid Sven Gatz daar duidelijkheid over scheppen? Waar is de tijd dat er heel wat goed doordachte organisaties de taal aanpakten op een moderne manier?

De interpellant heeft het over taaltoetsen bij de aanvang, maar die zijn er al! In de 2de en de 3de kleuterklas leggen kinderen taaltoetsen af in de klassen. Een toets is een begin- en geen eindsituatie. Op basis van die resultaten kunnen leerkrachten dan aan het OCB voorstellen om voor sommige kinderen een traject te bepalen. Gebeurt dat inmiddels zo niet meer? Is die procedure plots afgeschaft? Zo niet, zie ik er zeker niet het nut van in om kinderen uit hun klas te halen en ze allemaal apart in een hok te steken. Waar eindigt zo'n situatie?

De heer Arnaud Verstraete (Groen): Ook Groen vindt taal essentieel voor de ontwikkeling van kinderen in het onderwijs. Taal is ook een voorwaarde. Je kunt alleen een geslaagd leertraject ontwikkelen als je goed bent met taal. Het is een voorwaarde voor toegang tot het maatschappelijke leven en voor persoonlijke ontwikkeling. Taalkennis is dus essentieel.

Wat de taalkennis van het Nederlands betreft, stelt de uitdaging zich in onze grootstad scherp omdat heel wat gezinnen een andere thuistaal hebben. Gezinnen met alleen het Frans als thuistaal zijn inmiddels ook een minderheid geworden in Brussel. De diversiteit is erg groot en die stelt ons voor nieuwe uitdagingen. Voor Groen is het heel belangrijk om hiermee aan de slag te gaan met een *evidence based* en resultaatgerichte aanpak. Niet met taboes maar met de bedoeling om iedereen mee te krijgen en iedereen de beste kansen te bieden. We kunnen ons de vraag stellen wat pedagogen en onderzoek daarover zeggen? Of wat wij daar zelf uit kunnen leren op basis van experimenten en proeven.

Voor ons zijn taalbaden een optie. Ik dacht overigens dat taalbaden niet per se een jaar moeten duren, maar dat de exacte invulling kan variëren in functie van de specifieke behoefte.

Dat brengt mij tot een belangrijk punt. Als je een taal aanleert, of eender wat wilt aanleren, is de motivatie heel erg belangrijk. De leerstof moet ook aansluiten op de leerbehoeften van de specifieke leerlingen. Een *'one size fits all'*-aanpak kan dan geen oplossing zijn. Een taalbad aanbieden voor iedereen op dezelfde manier zal niet werken. Wat wel kan werken, is echt kijken naar de specifieke behoeften. Dat kan na een overleg waar je samen tot een afspraak komt en verschillende opties overweegt, om daar dan de meest geschikte uit te kiezen. Dat zal veel meer kans op slagen hebben. Wie niet gemotiveerd is om te leren, zal ook niets leren. Motivatie is een essentiële voorwaarde.

Ik hoorde sommigen pleiten voor een verplicht taalbad. Het klonk bijna als een 'leerstraf'. Ik denk niet dat zoiets kan werken. Het is heel belangrijk dat een kind gemotiveerd is en dat er kansen worden gegeven. Een eerlijke kans geven, betekent in overleg iets aanbieden, maar niet iets opleggen: dat is immers een verplichting.

Welke globale aanpak wil het collegelid ontwikkelen om de taalvaardigheid te bevorderen, in het bijzonder voor leerlingen met een andere thuistaal?

Welke methode hanteert het College, steeds in samenwerking met het OCB, om de effectiviteit van de verschillende maatregelen te monitoren?

Collegelid Sven Gatz: Sta me toe om eerst de regelgeving te kaderen. Taaltrajecten en taalbaden zijn binnen de huidige regelgeving van toepassing op 2 specifieke doelgroepen, met name de anderstalige nieuwkomers en de leerlingen die voor het eerst instromen in het Nederlandstalig lager onderwijs.

Voor die laatste doelgroep verwijzen we naar de rondzendbrief 'Screening niveau onderwijstaal, taaltraject en taalbad in het gewoon lager onderwijs'. Daarin staat dat er voor elke leerling die voor het eerst in het Nederlandstalig gewoon lager onderwijs instroomt een screening over het niveau van de onderwijstaal moet gebeuren. Indien de resultaten daar aanleiding toe geven, moet de school voorzien in een taaltraject dat aansluit bij de specifieke noden van de betrokken leerling inzake de onderwijstaal.

Het behoort tot de vrijheid van elke school om dit taaltraject in te vullen en te kiezen voor de geschiktste maatregelen voor de leerlingen. Scholen kunnen als onderdeel van het taaltraject een taalbad van maximaal 1 jaar organiseren. Zo'n taalbad is enkel bedoeld voor leerlingen die Nederlandsonkundig zijn. De rondzendbrief vermeldt expliciet dat de kinderen zo snel mogelijk weer in hun reguliere klas geïntegreerd moeten worden. Het taalbad moet dus wel degelijk zo kort mogelijk gehouden worden.

Voor de andere doelgroep, de anderstalige nieuwkomers, verwijzen we naar de rondzendbrief 'Onthaalonderwijs voor anderstalige nieuwkomers'. In die rondzendbrief wordt omschreven welke maatregelen scholen kunnen nemen voor anderstalige nieuwkomers. Daarbij wordt ook verwezen naar de mogelijkheid om een taalbad te organiseren als onderdeel van een taaltraject. Voor anderstalige nieuwkomers is de taalscreening niet verplicht, aangezien zij sowieso ondersteuning op maat krijgen in het kader van onthaalonderwijs.

We stellen vast dat de scholen de resultaten van de taalscreening bij de overgang van het kleuter- naar het lager onderwijs gebruiken om taaltrajecten te ontwikkelen die geïntegreerd worden in hun zorgaanpak. Taalbaden worden op basis van de resultaten van deze taalscreening in het 1ste leerjaar niet toegepast, aangezien de leerlingen niet Nederlands-onkundig zijn en dus in staat zijn om de lessen in het Nederlands te volgen. Ik verwijs hierbij naar de rondzendbrief. De scholen zorgen wel op een geïntegreerde manier voor voldoende taalondersteuning op maat.

Taalbaden worden in het Nederlandstalig onderwijs in Brussel wel toegepast voor anderstalige nieuwkomers.

De ondersteuning die het OCB biedt is individueel en op maat. Dat betekent dat het begeleidingstraject afhangt van de noden die de school formuleert. Een eerste element van die begeleiding zijn natuurlijk de begeleidingstrajecten die inzetten op de ondersteuning van taalonderwijs. Ze hebben een groot aandeel in de begeleidingspraktijk van het OCB. Tijdens het schooljaar 2018-'19 gingen 75 ondersteuningstrajecten over taal. Voor het huidige schooljaar betreft het 77 trajecten. Het gaat dan over het ontwikkelen van een schoolspecifiek taalbeleid, waarbij gefocust wordt op het bieden van krachtig taalvaardigheidsonderwijs, begrijpend lezen of taalgericht vakonderwijs.

Ook de scholen met een specifiek aanbod voor anderstalige nieuwkomers, zoals in de gemeente Anderlecht, worden door het OCB ondersteund.

Naast de vraaggestuurde ondersteuningspraktijk, waar de VGC uiteraard op inspeelt, heeft het OCB ook een uitgebreid centraal vormingsaanbod rond taal en taalontwikkeling.

Scholen kunnen in de Onderwijsbibliotheek van het OCB tevens heel wat materiaal vinden om taalgericht met de leerlingen aan de slag te gaan. Dat aanbod omvat onder meer taalmethodes, taalstimuleringsmaterialen, achtergrondliteratuur en screeningsinstrumenten.

Dan is er ook het "Groeiboek anderstalige nieuwkomers", ontwikkeld door het OCB, dat uitgebreid tips, kaders en goede praktijken bevat rond o.m. taalontwikkeling. Het Groeiboek wordt ook in Vlaanderen vaak gehanteerd als houvast – of noem het gerust een standaard – om te werken met anderstalige nieuwkomers.

Ten slotte organiseert het OCB voor nieuwkomers de Lente- en Zomerschool, een taalbad tijdens de vrije tijd. Voorts ondersteunt het OCB ook de VGC-speelpleinen en de Brede-school-werkingen, 2 krachtige voorbeelden van taalbaden.

Over het proefproject in Anderlecht kan ik meedelen dat het taalbad voor anderstalige nieuwkomers in Anderlecht gebeurde in navolging van de rondzendbrief waarnaar ik zonet verwees. Scholen van het gemeentelijk onderwijs werken er samen en het taalbad werd gecentraliseerd in een van de scholen, met name GBS Kameleon. Zodra de leerlingen in kwestie een voldoende hoog niveau bereiken, worden ze volwaardig opgenomen in de reguliere klas. Dat kan dus, zoals ik al aangaf, veel korter zijn dan 1 schooljaar.

Het OCB ondersteunt de Anderlechtse scholen in de verdere uitbouw van dat taalbad en in de re-integratie van de leerlingen in het reguliere onderwijs. Verder wordt ook de OKAN-leerkracht door het OCB ondersteund op het vlak van goed taalonderwijs met de focus op de ontwikkeling van mondelinge vaardigheden bij anderstalige leerlingen.

Zulke taalbaden voor anderstalige nieuwkomers worden ook georganiseerd in twee andere basisscholen: De Zonnewijzer in Sint-Pieters-Woluwe en De Zenne in Laken. Voor beide scholen werkte het OCB mee aan het uitwerken van een schooleigen draaiboek voor de opvang en de begeleiding van anderstalige nieuwkomers, waar de taalbadklas maar één onderdeel is van een veel breder beleid en aanpak. De OKAN-leerkrachten worden ondersteund rond alfabetisering, het aanleren van specifieke instructietaal en een aanpak voor sociale integratie.

In andere basisscholen is het aantal anderstalige nieuwkomers te klein om aparte taaltrajecten te kunnen aanbieden. Nogmaals: dat betekent hoegenaamd niet dat daar geen ondersteuning door het OCB – die zeer uitgebreid en op maat is – zou zijn.

Het debat ging ook even over de toestemming van de ouders. Een succesvolle invoering van specifieke onderwijsmaatregelen, zoals een taalbad, vereist ook het creëren van voldoende draagvlak en ondersteuning. De betrokkenheid en de steun van ouders is cruciaal om de resultaten bij de leerlingen te versterken, ook al is het inderdaad decretaal niet verplicht hun toestemming te krijgen. Zeker bij het centraal aanbieden van het taalbad is het nodig om ouders mee te nemen in deze beslissing. Scholen werken ook actief aan het ontwikkelen van een ouderbeleid op maat van anderstalige nieuwkomers. Het Groeiboek van het OCB, waarover ik zonet sprak, besteedt trouwens een volledig hoofdstuk aan ouderbetrokkenheid.

Er zijn nog geen formele cijfers beschikbaar over het succes van taalbaden en taaltrajecten, aangezien de maatregel rond taalscreening en taalbaden nog vrij recent is. Vanuit onderzoek kunnen we wel voorzichtige uitspraken doen over de effectiviteit van taalbaden.

Er werd verwezen naar de vaststellingen van de heer Dirk Van Damme van de OESO, maar diezelfde OESO geeft als aanbeveling dat taalbadklassen niet het juiste, en in elk geval niet het enige antwoord mag zijn op deze uitdaging.

Ook *Meertaligheid.be*, een kennisplatform van de UGent in samenwerking met Leuvense experts, en de Nederlandse Taalunie waarschuwen voor het risico van onvoldoende taalcontact. Als anderstalige leerlingen samen in een aparte klas worden gezet om in het Nederlands te worden ondergedompeld, dan krijgen ze mogelijk te weinig gecontextualiseerde input om hun Nederlands te kunnen ontwikkelen.

Wellicht hoeft niemand ervan overtuigd te worden dat een taalbad voordelen biedt, maar er zijn ook risico's en beperkingen aan verbonden. Als conclusie kunnen we stellen dat er, zoals zo vaak, geen mirakeloplossing bestaat om de problemen en uitdagingen aan te pakken. Uit de 3 Brusselse voorbeelden blijkt dat er een heel diverse aanpak moet en kan worden gehanteerd. Het is eerst en vooral belangrijk dat elke school een goed taalbeleid ontwikkelt op maat van haar pedagogisch project. Uiteraard hoeft niet telkens het warm water opnieuw uitgevonden worden: de basis van een goed taalbeleid kan gedeeld worden door het Nederlandstalig onderwijs in zijn geheel. De scholen moeten vanzelfsprekend ook een goede analyse van hun leerlingenpopulatie maken. De taalscreening maakt daar onlosmakelijk deel van uit. Ze moeten ook kijken wat de mogelijkheden zijn binnen het leerkrachtenteam. Zo'n taalbeleid moet leerlingen taalgericht ondersteunen via doelgerichte taaltrajecten. Een taalbad, in welke vorm dan ook, kan zeker deel uitmaken van zo'n taaltraject.

De heer Gilles Verstraeten (N-VA): Ik wil eerst reageren op de betogen van mijn collega-raadsleden en vervolgens op het antwoord van collegelid Sven Gatz.

De reactie van mevrouw Khadija Zamouri vond ik eerlijk gezegd beneden alle peil. Ze verdraait mijn woorden compleet. Ze beweert dat ik zou doen alsof het OCB niet bestaat en ik geen vertrouwen in de organisatie heb. Toch zeg ik in mijn vraag letterlijk: "Met het OCB biedt de VGC op meerdere domeinen, met steeds meer diepgang en kennis, uitgebreide vorming en ondersteuning aan schoolteams." Ik noem het zelfs 'het perfecte instrument'. Ik weet dus niet waar ze het vandaan haalt dat ik het bestaan van het OCB in twijfel trek of zou vinden dat ze geen goede ondersteuning bieden.

Ze zegt dat taalbaden dé oplossing zijn. Dat klopt niet; er zijn ook andere oplossingen. Daarop kom ik wellicht later terug als ik reageer op mijn bijna-naamgenoot, collega Arnaud Verstraete.

Het gaat me vooral over de manier waarop mevrouw Khadija Zamouri de zaken voorstelt. In feite is zij het die weinig vertrouwen heeft in de ondersteuning die in Brussel bestaat als ze zegt dat we 'kinderen apart in een hok steken', dat we ze 'opsluiten' met 'aparte lijstjes met vocabulaire'. Waar slaat dat op? Dit strookt totaal niet met de realiteit, en volgens mij zou geen enkele school noch het OCB zoiets voorstellen. Dat doe ik overigens zelf ook niet: het is uiteraard niet de manier om aan de slag te gaan. Mevrouw Khadija Zamouri maakt er een belachelijke karikatuur van.

Veel liever hoor ik het betoog van collega Arnaud Verstraete, die veel constructiever is en zegt dat taalbaden een optie zijn die mogelijk kunnen helpen, net zoals ook collegelid Sven Gatz benadrukt heeft. Eén aanpak voor iedereen, *one size fits all*, zal inderdaad niet werken. We moeten ons aanpassen aan onder meer het taalniveau en de herkomsttaal. Zoiets vergt inderdaad een hele organisatie.

Een bizarre opmerking vind ik zijn uitspraak dat een verplichting niet zal werken. Het onderwijs is toch verplicht? Als je die redenering zou doortrekken, zou je kunnen stellen dat wie niet naar het onderwijs wil, niet naar het onderwijs hoeft te gaan. Dat is onzin. Als er taalachterstand is, moet die aangepakt worden. Soms moeten we zaken durven te verplichten en het niet laten afhangen van de wil van leerlingen of ouders.

Het collegelid gaf een uitgebreid antwoord, waaruit ik veel kan opmaken. Er is één element dat mij teleurstelt: als ik het goed begrepen heb, worden er alleen taalbaden georganiseerd voor anderstalige nieuwkomers of OKAN-leerlingen. (*Collegelid Sven Gatz knikt*)

Dat stelt me zeer teleur, omdat het te beperkt is. Meer dan 70% van de leerlingen in het Nederlandstalig onderwijs groeit op in een gezin waarin geen Nederlands wordt gesproken. Dat zijn niet alleen nieuwkomers, wat strikt gedefinieerd wordt als mensen die niet langer dan één jaar in het land verblijven. Het gaat soms over mensen die al generaties lang in het land verblijven, maar thuis geen woord Nederlands spreken. Voor hen zou een taalbad ook kunnen werken. Maar dat gaan we dus blijkbaar niet doen, en die beperkte visie stelt me zeer teleur.

Er moeten ook andere zaken worden gedaan, zegt het collegelid. Inderdaad, want met een taalbad alleen los je het niet op. Het is een begin. Daarna moet je taalsterke leerkrachten hebben die op alle vlakken taal integreren in hun manier van lesgeven om het taalniveau van de leerlingen omhoog te krijgen. Zoals het collegelid zelf al aangaf, kan een taalbad een instrument zijn voor leerlingen die nu eenmaal met een taalachterstand beginnen. Zo'n taalbad kan kort of langer zijn, twee dagen per week of meer. Wat het 'apart opsluiten' van mevrouw Khadija Zamouri betreft, soms gaat het maar over 2 dagen per week, de rest van de lestijd zitten de leerlingen in een normale klas. Ik wil haar dan ook met aandrang oproepen om te stoppen met er een karikatuur van te maken.

We moeten kijken of het haalbaar is om het instrument uit te breiden, niet alleen voor nieuwkomers, maar ook voor andere leerlingen met een taalachterstand.

Mevrouw Khadija Zamouri (Open Vld): Ik geef toe dat ik misschien wat te emotioneel heb gereageerd. Die emotie komt evenwel door de toon van de vraag van de heer Gilles Verstraeten. Ik heb die echt aandachtig gelezen. Mijn emotionele reactie is één ding, maar de heer Gilles Verstraeten zegt nu zelf dat de kennis van het Nederlands bij de instromende leerlingen in ons onderwijs moet verbeteren. Over wie heeft hij het? Bij 'instromende leerlingen' denk ik aan nieuwkomers, aan OKAN-leerlingen. Nu zegt hij dat hij teleurgesteld is dat mensen die hier al generaties lang zijn niet worden betrokken. Hij maakt dus een amalgaam van dingen, en juist daarom kon ik de vraag niet appreciëren. Over wie heeft hij het?

Hij haalt ook de heer Dirk Van Damme van de OESO aan, die zou zeggen: "We zijn veel te lang naïef geweest." Ik betwijfel of hij dat zo zegt, en tegelijk hoor ik van het collegelid ook dat de heer Dirk Van Damme dat niet hét sluitende antwoord vindt in een goed taalbeleid.

Het is heel wat om 1 jaar van een kind af te nemen. Het is ook niet duidelijk over wie het precies gaat: nieuwkomers, vluchtelingen of mensen die hier al generaties lang zitten?

De heer Dominiek Lootens-Stael (Vlaams Belang): Het gaat om mensen die geen Nederlands kennen.

Mevrouw Khadija Zamouri (Open Vld): We kunnen hier over blijven discussiëren. Om allemaal hetzelfde startpunt te hebben, zou het nuttig zijn om een hoorzitting met het OCB te organiseren, zodat we meer uitleg over de werking van die instelling krijgen. Ik zal dat ook aan de voorzitter van de Commissie voor Onderwijs en Scholenbouw voorstellen.

Mevrouw Bianca Debaets (CD&V): Misschien kunnen we een bezoek aan het OCB brengen?

Mevrouw Khadija Zamouri (Open Vld): Dat kan ook. Het belangrijkste is om een beter beeld van de werking van het OCB te krijgen, zodat we verder kunnen discussiëren.

De voorzitter: De leden kunnen altijd een officiële vraag indienen om een hoorzitting te organiseren of een plaatsbezoek af te leggen.

De heer Gilles Verstraeten (N-VA): Als voorzitter van de Commissie voor Onderwijs en Scholenbouw vind ik dat een heel interessant voorstel.

De heer Arnaud Verstraete (Groen): Ik had gevraagd welke globale aanpak het College zal ontwikkelen om de taalvaardigheid te bevorderen en hoe het College de efficiëntie van die aanpak zal evalueren. Uit de antwoorden van het collegelid heb ik kunnen afleiden dat hij een genuanceerde aanpak zal hanteren die gebaseerd is op wetenschappelijk inzicht en die gemonitord zal worden door het OCB. Wij kunnen ons daarin vinden.

Er is heel wat discussie geweest over de vraag of de taaltrajecten al dan niet verplicht moeten worden gemaakt. De motivatie is evenwel het belangrijkste. Als de motivatie er is, zal het leerproces goed verlopen. Daar is ook naar verwezen door het collegelid. Het draagvlak moet er zijn. De vraag of het leertraject al dan niet verplicht moet worden, is ondergeschikt aan die vraag. Motivatie kan zowel in een verplichte context als in een vrijwillige context.

Ik sluit mij tot slot aan bij het voorstel van mevrouw Khadija Zamouri om een terreinbezoek te organiseren bij het OCB, zodat we verder kunnen ingaan op dit soort discussies.

Collegelid Sven Gatz: Ik dank de raadsleden voor hun mengeling van ratio en passie. Dat kan nooit kwaad in een debat. Het lijkt mij een goed idee om de suggestie van mevrouw Khadija Zamouri te volgen, ook al is het niet aan het College om de werkzaamheden van de Raad te bepalen. Het is een goede zaak dat de raadsleden uitgebreid over het OCB van gedachten wisselen. Een dialoog is altijd goed. Op die manier kunnen ook bepaalde aannames, hypothesen of wensen rond onderwijsbeleid worden getoetst aan de onderwijspedagogie. Dat is iets wat ik ook al in het vorige debat heb aangebracht. Dat kan een heel vruchtbare gedachtewisseling zijn.

De centrale vraag daarbij is volgens mij of een taalbad deel moet uitmaken van een taaltraject of daarentegen moet worden losgekoppeld van het taaltraject. Het OCB heeft als aanpak voor het taaltraject gekozen. Het taalbad kan daar misschien een plaats in krijgen.

De heer Gilles Verstraeten stelde de vraag waarom er nog maar zo weinig gebruik van de taalbaden wordt gemaakt buiten de OKAN-klassen. De omkadering vanuit de Vlaamse overheid met de rondzendbrief is nog vrij recent. Er is dus misschien ruimte voor de uitbreiding van het taalbadconcept binnen het taalconcept, maar de inschatting van de voor- en nadelen daarvan laat ik liever over aan het OCB.

Ik sta zeker open voor die discussie, maar we moeten ook het bredere taaltraject, dat begint voor het taalbad en lang na het taalbad eindigt, voor ogen houden. Ik dank de leden alvast voor dit interessante debat, waarin het laatste woord zeker nog niet is gezegd en waarschijnlijk ook nooit gezegd zal zijn.

De heer Gilles Verstraeten (N-VA): We moeten een taalbad inderdaad zien als een onderdeel van een lang taaltraject. Een taalbad is slechts een begin.

Ik heb het wel degelijk over het volledige publiek van het Nederlandstalig onderwijs in Brussel. Met instroom bedoel ik alle leerlingen die in het Nederlandstalig onderwijs instromen. Ik begrijp niet waar mevrouw Khadija Zamouri die onduidelijkheid vandaan haalt. We moeten de taalkennis van alle nieuwe leerlingen versterken, ongeacht of dat nieuwkomers, Belgische staatsburgers of Europese staatsburgers zijn. Dat doet er niet toe. Alle kinderen die in ons onderwijs toekomen, verdienen dezelfde kansen en verdienen het om te worden omhooggetrokken. Als daarvoor een taalbad nodig is, moeten we dat vooral doen. De afkomst van de kinderen mag daarbij geen rol spelen.

- Het incident is gesloten.

De voorzitter: Ik verwelkom mevrouw Annabel Tavernier, lid van het Vlaams Parlement.

De toekomst van de vzw Vlaams-Brusselse Media

De heer Mathias Vanden Borre (N-VA): Voor de vzw Vlaams-Brusselse Media (VBM), beter bekend als *Bruzz*, wachten er wat uitdagingen deze regeerperiode. Zo lezen we in het Regeerakkoord 2019-2024 van de Vlaamse Gemeenschap en het Bestuursakkoord 2019-2024 van de VGC dat er een nieuwe beheersovereenkomst tussen VBM en de Vlaamse Gemeenschap/VGC moet worden opgemaakt tegen eind 2020.

Volgens het Vlaams Regeerakkoord 2019-2024 moet deze nieuwe beheersovereenkomst voorafgegaan worden door een evaluatie van de huidige werking, met aandacht voor de crossmediale samenwerking, de pluriformiteit, het bereik van ieder medium en de wijze waarop de band Brussel-Vlaanderen versterkt kan worden.

Hoe ziet de collegevoorzitter de samenwerking met de nieuwe Vlaamse minister voor Brussel voor de nieuwe beheersovereenkomst van VBM?

Is zij het ermee eens dat er eerst een evaluatie van de werking van VBM moet komen voordat de onderhandelingen over een nieuwe beheersovereenkomst kunnen worden aangevat?

Volgens het Bestuursakkoord 2019-2024 van de VGC zal het College de raad van bestuur samenstellen zodat Brussel er zich in herkent. De statuten van de vzw VBM bepalen nochtans dat de raad autonoom kan beslissen wie toetreedt, waarbij de kandidaat-bestuurders moeten aantonen dat ze voldoen aan de in de statuten opgesomde voorwaarden. Weliswaar mag niet meer dan twee derde van de leden tot hetzelfde geslacht behoren. Daarnaast bepalen de statuten dat de subsidiërende overheden elk een waarnemer kunnen afvaardigen voor de algemene vergadering en de raad van bestuur. Die waarnemers hebben geen stemrecht in die organen.

Kan het College meer uitleg over die bepaling in het bestuursakkoord verschaffen? In welke mate kan het College invloed uitoefenen op de samenstelling van de raad van bestuur?

Op 8 oktober 2019 vernamen we dat de heer Dirk De Clippeleir de nieuwe algemene directeur van *Bruzz* wordt. De N-VA is verheugd en vindt de komst van de heer De Clippeleir een aanwinst voor *Bruzz*. Daarom stelt de N-VA voor dat de VGC-Raad de heer De Clippeleir uitnodigt om zijn visie en plan van aanpak voor *Bruzz* voor te stellen.

Mevrouw Els Rochette (one.brussels-sp.a): Graag sluit ik mij met enkele vragen en bedenkingen aan bij de interpellatie van de heer Mathias Vanden Borre over de werking van *Bruzz*.

Als trouwe luisteraar, lezer en kijker van *Bruzz* heb ik de laatste jaren een enorme positieve transformatie vastgesteld en dat zijn signalen die ik ook rondom mij opvang. De hervorming van *Bruzz*, die in 2015 werd ingezet, is duidelijk een succes. De herkenbaarheid is toegenomen, de luister-, kijk- en onlinecijfers zijn beter en door de samenwerking met de VRT en Metro ontstaan er interessante kruisbestuivingen die het nieuws uit Brussel dichterbij de Vlamingen brengt.

Het belang daarvan werd gisteren nog bevestigd toen de resultaten van het onderzoek van de heren Arnaud De Decker en Dave Sinardet bekend raakten. Uit dat onderzoek blijkt dat de RTBF bijna dubbel zo veel aandacht aan Brussel schenkt. In de RTBF-journaals gaat 13,5% van de tijd naar Brussel, tegenover 7,9% bij de VRT. Ook inhoudelijk leggen de twee openbare omroepen duidelijk andere accenten. Zo is er op de VRT amper aandacht voor politieke Brusselse berichtgeving. Hier ligt duidelijk een kans voor *Bruzz* om de samenwerking met de VRT op dat gebied te versterken en meer politieke en andere berichtgeving over Brussel naar Vlaanderen te brengen.

Er is duidelijk nood aan een sterke, Brusselse mediaspeler, maar dat vormt een enorme uitdaging, gelet op de grote complexiteit van ons gewest en de plaats van de Vlaamse gemeenschap in Brussel.

Ik wens ook te benadrukken hoe belangrijk het voor onze democratische samenleving is om de onafhankelijke journalistieke rol van *Bruzz* te behouden. We moeten heel goed die grens bewaken en ons afvragen in welke mate de politiek zich met de inhoud van *Bruzz* mag bemoeien. Ik hoop bijvoorbeeld dat er vanuit Vlaanderen geen quota zullen worden opgelegd met betrekking tot Vlaamse liedjes op de radio of dat er kritiek komt op het meertalige krantje dat wordt uitgegeven.

Hoe zal het collegelid ervoor zorgen dat *Bruzz* zijn rol kan opnemen om het Brusselse nieuws naar Vlaanderen te brengen?

Hoe zal het collegelid ervoor zorgen dat *Bruzz* zijn journalistieke autonomie behoudt?

Ook ik ben heel blij met de komst van de heer Dirk De Clippeleir als nieuwe algemene directeur van *Bruzz*. Ik had al het genoegen om met hem samen te werken toen hij nog de AB leidde. Hij is zonder twijfel de juiste man op de juiste plaats. Ik treed het voorstel van de heer Mathias Vanden Borre bij om hem in de Raad uit te nodigen.

De heer Arnaud Verstraete (Groen): Ik dank de heer Mathias Vanden Borre voor deze interpellatie over dit belangrijk onderwerp.

Goede media en goede journalistiek zijn van essentieel belang in een democratie. Het klopt dat er in Brussel een heel bijzondere plaats is weggelegd voor de vzw VBM, of *Bruzz*, die nagenoeg een monopoliepositie heeft op het vlak van betrouwbaar Nederlandstalig nieuws over alles wat er leeft en beweegt in Brussel. *Bruzz* slaagt erin om het complexe politieke leven in Brussel in bevattelijke berichten te vertalen, waardoor iedereen makkelijk op de hoogte kan blijven. Alleen daarom al is kwalitatieve journalistiek essentieel voor Groen.

Daarnaast is er nog de algemene context van *fake news* en media die om marketingredenen gepusht worden om meer en meer aan het aantal clicks te denken, wat meestal de kwaliteit niet ten goede komt. De journalisten staan onder druk. Voor ons is het essentieel dat de journalisten in een toekomstige overeenkomst beschermd worden, zodat ze hun onafhankelijke en kwalitatieve berichtgeving kunnen voortzetten.

Ik wil overigens ook het betoog van mevrouw Els Rochette steunen. Wij merken ook op dat de Vlaamse media gerust meer zouden mogen berichten over onze hoofdstad. We zien ook dat *Bruzz* de afgelopen jaren gegroeid is als referentie in de nationale media over alles wat gebeurt in Brussel, maar waarschijnlijk kan dit nog versterkt worden in de toekomst.

Een laatste punt dat we graag versterkt zouden zien in de toekomst, of op zijn minst behouden, is de laboratoriumfunctie van *Bruzz*. Het is heel opvallend hoeveel jong talent daar tot ontwikkeling komt en dan nadien doorgroeit naar de grote nationale media in België, vooral in Vlaanderen natuurlijk. Ook de methode, de cross-mediale aanpak die bij *Bruzz* ontwikkeld werd, wordt nu steeds vaker overgenomen door andere media. Dus ook daar heeft Brussel kunnen zorgen voor innovatie. We moeten dat blijven doen in de toekomst.

Kan de collegevoorzitter een timing geven voor het proces van de herwerking van die beheersovereenkomst? Heeft ze daar al zicht op?

Kan de collegevoorzitter bevestigen dat journalistieke kwaliteit centraal zal staan, dat die hoe dan ook voorop blijft staan en dat dat een overweging is die meegenomen wordt bij de bespreking van die overeenkomst?

Kan de laboratoriumfunctie van *Bruzz* behouden of zelfs verder ontwikkeld worden in de toekomstige overeenkomst?

Ik wil me ten slotte ook aansluiten bij het voorstel van de collega's om *Bruzz* uit te nodigen. Maar misschien is het nog leuker om onszelf uit te nodigen bij *Bruzz*. Dan kunnen we het daar ter plaatse gaan bekijken en dan kunnen we ook de organisatie van binnenuit leren kennen. We hebben dat in het verleden al gedaan en dat was telkens een heel interessant bezoek.

Mevrouw Bianca Debaets (CD&V): Ik sluit me graag aan bij dit minidebat over *Bruzz* en zeker ook bij het enthousiasme dat ontstaan is bij de mededeling dat de heer Dirk De Clippeleir naar *Bruzz* komt. Hij is erin geslaagd de Ancienne Belgique – toch een van de cultuurparels van Brussel – op de kaart te zetten. De AB werd al dikwijls geprezen als een van de beste concertzalen ter wereld. Dat belooft voor *Bruzz*. Wie weet is dat binnen enkele jaren een van de beste mediakanalen ter wereld?

Collegevoorzitter Elke Van den Brandt: Dat is toch al zo?

Mevrouw Bianca Debaets (CD&V): In Brussel is dat al zo, ja.

Er is natuurlijk heel veel veranderd bij *Bruzz* de laatste jaren. De integratie van de verschillende kanalen was al een huzarenstukje op zich, maar wel een geslaagde opdracht, ondanks de kinderziektes. Het valt me op dat *Bruzz* ook bericht over een veel bredere waaier aan thema's. Dat is ook belangrijk met het oog op het verbreden van de doelgroep.

Ondanks die positieve elementen heb ik ook enkele bedenkingen. Ik ondersteun natuurlijk volledig het Vlaams Regeerakkoord, waarin men om aandacht vraagt voor pluriformiteit. Ik kan me niet van de indruk ontdoen dat *Bruzz* – dat natuurlijk ook enkel een verzameling is van journalisten, van mensen met een eigen kijk – af en toe wat aan eenzijdige berichtgeving doet. Ik hoorde enkele collega's pleiten voor onafhankelijke journalistiek. Het is nogal evident dat dat, zeker in deze tijden, absoluut bewaard moet worden. Journalistiek moet ook wel neutraal zijn. Dat moeten we niet verwarren met een gebrek aan betrokkenheid, want ik vind het heel fijn dat veel Brusselaars betrokken zijn bij hun stad. Maar journalistiek moet natuurlijk ook wel politiek, filosofisch en ethisch neutraal zijn. In die zin ligt het wat moeilijker als je tussen de lijnen door, of soms niet tussen de lijnen door, sterke persoonlijke politieke of andere voorkeuren leest. Pluriformiteit is iets wat in dat Vlaams Regeerakkoord staat. Hoe kijkt de collegevoorzitter naar die pluriformiteit, naar dat pluralisme? Zal ze daar mee over waken?

Wat de band met Brussel betreft, was ik niet zo verrast over het cijfer. Ik was misschien wel verrast over het erg lage cijfer qua berichtgeving door de *VRT*. Ik denk dat we allemaal al heel lang aanvoelden dat het bij de andere Vlaamse media niet veel beter gesteld is op het vlak van de berichtgeving over Brussel. Als er al over Brussel geschreven wordt, gaat het dikwijls om negatieve berichten, over onlusten en dergelijke. Er is dus nog wel wat werk aan de winkel. Dat is niet alleen een aandachtspunt voor de *VRT* zelf maar ook voor *Bruzz*. Bij de start van de integratie was een van de doelstellingen van *Bruzz* om toeleverancier te worden voor andere Vlaamse media, om ervoor te zorgen dat ook het positieve nieuws uit Brussel meer aan bod zou komen. Of *Bruzz* daarin geslaagd is, weet ik niet. Ik heb daar geen cijfers over. Misschien kan het collegelid daar meer over zeggen? Er is alleszins ruimte voor verbetering. Daar moeten niet alleen *Bruzz* zelf maar zeker ook de Vlaamse media aan werken. Ik hoop dat ze de nadruk blijven leggen op het positieve dat zich afspeelt in onze stad en ons gewest. Daar worden ze ook voor betoelaagd, laten we dat niet vergeten. Ze krijgen heel wat middelen om Brussel op een positieve manier op de kaart te zetten.

Collegevoorzitter Elke Van den Brandt: De huidige overeenkomst tussen de Vlaams-Brusselse Media (VBM), de Vlaamse Gemeenschap en de VGC, die in januari 2016 startte, loopt in december 2020 ten einde. Deze werd in mei 2016 goedgekeurd. Het is uiteraard onze ambitie om deze keer niet in de loop van de beheersovereenkomst, maar daarvoor het proces rond te krijgen. Daarom zal het proces om een nieuwe conventant te sluiten binnenkort van start gaan. Wij mikken erop om dat tegen september 2020 rond te hebben om zo klaar te zijn voor de verdere besluitvorming. We zullen daarvoor uiteraard hand in hand werken met de Vlaamse minister van Brusselse aangelegenheden om de toekomstige opdrachten en uitdagingen van de vzw samen vast te leggen.

Het blijft natuurlijk belangrijk dat we een stem kunnen geven aan de vele mensen en gemeenschappen die deze stad maken en dat iedereen zich in het aanbod van de Brusselse media kan herkennen. We zullen deze principes dan ook op tafel leggen bij de onderhandelingen en besprekingen over die nieuwe overeenkomst.

Uiteraard is het heel belangrijk om te evalueren. We doen al jaarlijks een evaluatie van de VBM op basis van het werkingsverslag dat zij opmaken over de werking in het voorbije jaar. Die evaluatie gebeurt op basis van een aantal indicatoren, die werden ontwikkeld door de VGC in samenwerking met de Vlaamse Gemeenschap.

In het traject naar een nieuwe beheersovereenkomst zit ook een overkoepelende evaluatie van de uitvoering van de volledige beheersovereenkomst 2016-2020. In hoofdstuk 4 van de huidige overeenkomst worden de verbintenissen, de opdrachten en resultaatgebieden van de vzw opgesomd. We zullen dit hoofdstuk dan ook als leidraad nemen voor deze evaluatie. We kunnen zeker nog vragen toevoegen, maar op basis van deze elementen zullen we het gesprek aangaan.

De VGC heeft formeel geen rol in de aanstelling van de leden van de raad van bestuur van de vzw VBM. Dat is wettelijk de uitdrukkelijke bevoegdheid van de algemene vergadering van de vzw. Uiteraard vindt dit College het bijzonder belangrijk dat de actoren die door de VGC worden gesubsidieerd, zich zo organiseren dat ze de diversiteit van het Brusselse doelpubliek voldoende reflecteren.

Zo is een van de verbintenissen die reeds in de huidige overeenkomst is vervat, de diversiteit binnen het personeel van de vzw. Deze verbintenis wordt nu reeds geëvalueerd in het jaarlijkse werkingsverslag. Ik heb hier ook de cijfers bij me van het profiel van de medewerkers van de VBM. Daarnaast namen beide subsidiërende overheden een aantal principes in de beheersovereenkomst op over de organisatie van de vzw VBM, met name in artikel 8, punt 3, dat luidt als volgt. “De VBM verbindt zich er toe om de volgende openbare dienstverplichtingen te vervullen: In het multiculturele, meertalige en internationaal georiënteerde Brussel optreden als een volwaardige en grootstedelijke partner voor Nederlandstalige overheden en organisaties door de Brusselse stedelijke diversiteit in haar organisatie, werking en berichtgeving te integreren.”

Over de beheersorganen, waaronder uiteraard de raad van bestuur, staat in artikel 17 het volgende: “In de beheersorganen van de VBM worden specialisten opgenomen die bestuurskundig of deskundig zijn op het gebied van de doelstellingen van de rechtspersoon en die een wezenlijke bijdrage kunnen leveren aan de werking van de VBM, rekening houdend met filosofische, sociale, culturele en regionale criteria.” In dialoog met de Vlaamse Gemeenschap en met de VBM zullen we ook voor de nieuwe beheersovereenkomst dergelijke principes bepleiten.

Er waren ook nog wat vragen over de autonomie. We gaan geen millimeter toegeven op de journalistieke autonomie. Ik denk dat we allemaal kunnen vloeken op of klagen over sommige artikels. Dat is ons volste recht. Maar het is ook onze volste plicht om ons afzijdig te houden en ons niet te mengen in de redactionele keuzes. We moeten erover waken dat de VBM haar onafhankelijke rol kan opnemen. Ik denk dat dat tot nu toe goed verloopt.

Verschillende vragen gingen over hoe we meer Brussel in Vlaanderen kunnen brengen en ook een breder palet aan nieuws over Brussel in Vlaanderen kunnen brengen. Ik denk dat *Bruzz* daar al een effectieve rol in gespeeld heeft. We zouden kunnen bekijken wat dat cijfermatig inhoudt. Er is een systematische samenwerking tussen *Bruzz* en *Ring TV*, met *BX1* en de *Vrt*. Minstens een keer per week is er een gezamenlijke reportage met *Ring TV* en *BX1*. Er worden ook regelmatig beelden uitgewisseld met de *Vrt*.

Ik geef nog een heel concreet voorbeeld. Iedereen herinnert zich nog het feest bij de overwinning van Union Saint-Gilloise. Toen is zelfs *VTM* komen aankloppen bij *Bruzz* voor sfeerbeelden. *Bruzz* wordt wel vaker gebruikt als leverancier van nieuwsbeelden. Tijdens de gemeenteverkiezingen heeft de *Vrt* ook de 19 gemeenteportretten integraal overgenomen. Er zijn dus verschillende voorbeelden van hoe het nieuws dat *Bruzz* maakt, wordt overgenomen door nationale nieuwskanalen. Uiteraard deel ik jullie mening dat er veel meer te vertellen valt over Brussel in Vlaanderen. Ik hoop dat we met zijn allen ambassadeurs kunnen zijn van onze stad en de veelheid van zaken die er gebeuren. We moeten de dingen kunnen benoemen die niet goed zijn, maar ook trots zijn op de vele zaken die wel goed gaan.

Ik denk inderdaad ook dat *Bruzz* een belangrijke rol heeft als laboratoriumfunctie. We zullen bekijken hoe dat in de nieuwe beheersovereenkomst aan bod kan komen.

Ik krijg net een sms binnen dat de berichtgeving niet helemaal negatief is bij de *Vrt*. Er is een nauwe samenwerking in het kader van de Warmste Week en Brussel Helpt. Ik rond af met daarop te wijzen en de media veel succes te wensen met het in beeld blijven brengen van onze mooie stad.

- *Voorzitter: Mevrouw Soetkin Hoessen*

Ik hoor dat sommigen zich zorgen maken over de journalistieke onafhankelijkheid. Uiteraard moeten wij ons niet bezig gaan houden met de journalistieke autonomie. Overigens denk ik dat de Grondwet en de wetten voldoende grendels bevatten die de journalistieke autonomie waarborgen. Dat wil echter niet zeggen dat we geen toezichtrecht hebben op het beheer van de middelen voor *Bruzz*. Ook kunnen we het kader schetsen voor de structuur waardoor de werking nog beter kan. Daarmee sluit ik me aan bij de bedenking van mevrouw Bianca Debaets en nog anderen dat politieke, filosofische en ethische neutraliteit belangrijk zijn – iedereen heeft daarop een eigen visie –, maar dat er daarnaast toch een graadmeter denkbaar is bij een evaluatie. Daarbij kan ook eens worden gekeken naar de werking van andere media om te zien hoe *Bruzz* zich daartoe verhoudt.

Ik denk ook aan opleiding en scholing. *Bruzz* is het medium bij uitstek dat jonge gemotiveerde krachten aantrekt. We zouden moeten nagaan hoe we hun opleiding kunnen versterken. Het gaat om de journalisten van morgen aan wie we de principes van objectiviteit en neutraliteit zo goed mogelijk moeten proberen bij te brengen. Het lijkt me wenselijk dat de nieuwe beheersovereenkomst daaraan aandacht schenkt.

Ten slotte vraag ik aandacht voor kwaliteit. Dat moet de voornaamste focus zijn. Omdat *Bruzz* werkt met publieke middelen moeten we streven naar efficiëntie, maar uiteindelijk moet ons einddoel kwaliteit zijn. Met die uitspraak geef ik geen waardeoordeel over *Bruzz* vandaag. Ik wil alleen maar zeggen dat we ons bij de evaluatie moeten afvragen hoe het nog beter kan voor *Bruzz*.

Ik dank de verschillende sprekers in het debat en hoop dat we het nog kunnen voortzetten bij een volgende gelegenheid.

Mevrouw Els Rochette (one.brussels-sp.a): Het antwoord van de collegevoorzitter heeft me gerustgesteld. Ze heeft namelijk gezegd dat aan de journalistieke autonomie niet mag worden geraakt.

Maar toegegeven, in een debat over neutraliteit en objectiviteit begeven we ons op gevaarlijk terrein. Meer dan eens zullen lezers, journalisten – en ook wij – zich wel eens hebben afgevraagd waarom een bepaald artikel wel kan en een ander niet. Meer dan eens heb ik me al de bedenking gemaakt dat een artikel onvoldoende neutraal is, of me afgevraagd waarom een bepaald onderwerp meer aandacht kreeg dan een ander. Die bedenking geldt overigens voor vele media.

Belangrijk is dat voorop staat dat journalisten onafhankelijk moeten kunnen beslissen en dat wij vertrouwen moeten hebben in hun competenties. We moeten er vanuit gaan dat de journalisten, nog meer dan wij, bezig zijn met die vereisten van neutraliteit en objectiviteit en hoe die kunnen bewaakt worden. Zij zijn de specialisten en moeten ter zake het voortouw kunnen nemen.

Nog een woordje over samenwerking en kruisbestuiving. Fijn dat *BXI* en *Ring TV* hier zijn genoemd. De nieuwe *Bruzz* is nog maar sinds een paar jaar op gang getrokken. Een nieuwe richting inslaan vergt wat tijd voor een organisatie van die omvang. *Bruzz* komt op kruissnelheid. Het streeft naar kwaliteit, evalueert zichzelf voortdurend. En de evaluatie in verband met de eerste beheersovereenkomst kan alleen maar tot betere journalistiek leiden.

De heer Arnaud Verstraete (Groen): Ik dank de collegevoorzitter voor haar gedetailleerd en bemoedigend antwoord. Ik dank ook de collega's voor het interessante debat. Ik heb goed geluisterd naar de overwegingen die hier zijn gemaakt. Velen hebben een interessante insteek geformuleerd en ik merk veel consensus.

Anderzijds zie ik ook een spanningsveld tussen enerzijds de unanieme verwachting van onafhankelijkheid van de journalisten en anderzijds de legitieme verwachtingen van de overheid dat gesubsidieerde media de neutraliteit respecteren alsook de diversiteit van de samenleving. Dat is een spanningsveld dat wij moeten bewaken, maar ook de journalisten.

Het lijkt me wel essentieel te beseffen dat in een democratie het ultieme democratische orgaan de burgers zelf zijn. Die burgers kunnen zich vooral via de media informeren en vandaag bijkomend ook via de sociale media. Dankzij de media kunnen de burgers een mening vormen. Daarom is het belangrijk dat die media goed kunnen werken. Dat moet onze leidraad zijn in dit debat dat we nog gaan voortzetten, hopelijk ook met een werkbezoek op het terrein.

Collegevoorzitter Elke Van den Brandt: Ik heb hier veel opmerkingen gehoord. Dat hoort bij een waardevol parlementair debat. Ik wil ook nog graag meegeven dat er ook middelen zijn begroot voor opleiding van personeel. Voor 2018 gaat het om 20.000 euro.

De heer Mathias Vanden Borre (N-VA): Ik ga akkoord met het voorstel van de heer Arnaud Verstraete om een werkbezoek te brengen aan *Bruzz*. Misschien kan dat in het Uitgebreid Bureau worden beslist?

Goed dat de collegevoorzitter nog zegt dat er middelen zijn uitgetrokken voor de opleiding van het personeel. De vraag is dan natuurlijk of dat voldoende is en of die middelen goed worden besteed.

Tenslotte vermeld ik nogmaals de kwaliteitsmeting. Daar moeten we zeker voldoende aandacht aan schenken.

De voorzitter: Het is de bevoegde commissie die beslist over een werkbezoek aan *Bruzz*.

- *Het incident is gesloten.*

De impact van het regeerakkoord en de begrotingskrachtlijnen van Vlaanderen op Brussel

- *Voorzitter: De heer Fouad Ahidar*

Mevrouw Els Rochette (one.brussels-sp.a): Begin deze maand werd het Vlaamse Regeerakkoord voorgesteld. Het Brusselhoofdstuk van dat akkoord en de krachtlijnen van de Vlaamse begroting doen in Brussel de wenkbrauwen fronsen, bij ons en zeker bij de vele mensen op het terrein en specifiek bij de sectoren die te maken hebben met jeugd, sport, cultuur, kunst en welzijn. Vele organisaties worden vanuit de Vlaamse overheid gesubsidieerd en zitten met grote vragen.

Wat zal de impact zijn van de beslissingen van de Vlaamse Regering op organisaties die gefinancierd worden vanuit de VGC? Zullen de beslissingen of besparingen van Vlaanderen een impact hebben op het beleid van de VGC? Vele organisaties riskeren op een dubbele manier gestraft te worden door de beslissingen die al dan niet in Vlaanderen zullen worden genomen.

Het is belangrijk dat de VGC nauw overlegt met Vlaanderen over de impact van haar beslissingen in Brussel en over het belang van een doorgedreven Brusseltoets op haar beleid. Daarenboven vragen wij ons af of het geen tijd is om die Brusseltoets te herbekijken. De bevolking is in Brussel sneller aangegroeid dan in Vlaanderen. Toch is de Brusseltoets sedert 20 jaar niet meer veranderd. In deze fase waarin begrotingen worden opgemaakt en beleidsnota's geschreven, is het moment gekomen om daarover het gesprek aan te gaan. De beslissing om de inburgeringstrajecten in Brussel kosteloos te houden is alleszins al een goed voorbeeld van Vlaams beleid dat geconfronteerd met de Brusselse realiteit, moet worden aangepast. En we hebben goede hoop dat het gesprek op nog vele andere domeinen mogelijk zal zijn.

Heeft het College al overleg gehad met de Vlaamse minister van Brusselse aangelegenheden over de passages in het regeerakkoord over Brussel, en meer bepaald de VGC, in het Vlaamse Regeerakkoord?

Veel besparingen van Vlaanderen hebben mogelijk een impact op organisaties die worden gefinancierd door Vlaanderen en de VGC, van Muntpunt en *Bruzz* tot welzijnsorganisaties en cultuur- en kunstinstellingen, en dus op de beleidsdoelstellingen van de VGC. Heeft het College meer zicht op de verdere uitwerking van deze besparingsplannen? Wordt de VGC daarbij betrokken?

Vonden er al gesprekken plaats om het Brusseldecreet nieuw leven in te blazen? Welke lijn houdt het College daarbij aan met betrekking tot de autonomie van de VGC, en tot de financiering van de VGC en de voorwaarden die daartegenover mogen staan?

De Brusselnorm en de Brusseltoets worden behouden. Zoals ik al zei, de Brusselnorm is zo'n 20 jaar oud. Ondertussen groeide de Brusselse bevolking sneller dan in Vlaanderen. Heeft het

College al overleg gehad met de Vlaamse Regering om dit nuttige beleidsinstrument te updaten en beter afdwingbaar te maken, bijvoorbeeld op het vlak van welzijn? De Brusseltoets kan dan weer efficiënter worden toegepast in de beleidsvoorbereiding om erover te waken dat Vlaams beleid effectief uitvoerbaar is in Brussel en aangepast aan de Brusselse context. Heeft het College dit al aangehaald bij de Vlaamse minister van Brusselse aangelegenheden?

Vlaanderen wil nauwer samenwerken met de Brusselse gemeenten. Het is logisch dat de VGC als een regisseur van het Vlaamse beleid in Brussel dit overleg zou trekken of daar tenminste nauw bij betrokken wordt. Worden daarover afspraken gemaakt?

De heer Mathias Vanden Borre (N-VA) : Allereerst bedank ik mevrouw Els Rochette voor haar terechte vragen en bedenkingen.

Het lijkt me aangewezen het debat daarover aan te gaan met het Vlaams Parlement, meer bepaald via een Samenwerkingscommissie. Dat lijkt met daarvoor een nuttig instrument en dat is mogelijk volgens ons Reglement van Orde.

Mijn fractie heeft in die zin een voorstel ingediend bij de griffier. Ik zou het op prijs stellen dat het wordt besproken in het Uitgebreid Bureau. In het kader van een Samenwerkingscommissie zouden heel wat vragen aan de Vlaamse minister bevoegd voor Brusselse aangelegenheden kunnen worden gesteld. Een nieuwe regeerperiode is het moment bij uitstek om in debat te gaan over plannen en bedenkingen.

Ik hoop dat mijn voorstel positief wordt onthaald.

De voorzitter: Dat staat op 4 november 2019 op onze agenda.

De heer Jan Busselen (PVDA): De vragen zijn pertinent. We maken een vreemde situatie mee waarbij een aantal oppositiepartijen hier, in de meerderheid zitten op Vlaams niveau. Dat is niet evident als er moet beslist worden over materies die een impact hebben op Brussel.

Intussen zijn een aantal cijfers vrijgegeven. Ik denk aan een besparing voor het secundair onderwijs van 300 miljoen euro voor de hele legislatuur. Ik denk aan 200 miljoen euro voor de universiteiten, 41 miljoen euro voor het kunstonderwijs. Ik denk nog aan andere domeinen zoals besparingen voor het overheidspersoneel, jeugd en armoedebestrijding.

Zijn er voor die domeinen al prognoses gemaakt zodat we kunnen zien of er een impact is voor Brussel? En in bijkomende orde of er al geanticipeerd is in verband met beleidskeuzes.

De heer Arnaud Verstraete (Groen): Ik sluit me aan bij de interessante interpellatie van mevrouw Els Rochette. Ik hoef niet te herhalen dat de Vlaamse Regering en het College van de Raad van de Vlaamse Gemeenschapscommissie erg verschillende beleidskeuzes hebben gemaakt. Hoe dan ook, we moeten elkaar als partner zien en concreet bekijken hoe we er in de nieuwe omstandigheden het beste van kunnen maken voor de Brusselaar.

Ik vermoed dat Vlaanderen geen overleg over de besparingskeuzes heeft gepleegd, maar de collegevoorzitter kan dat natuurlijk tegenspreken en vooral zeggen hoe het partnerschap concrete invulling krijgt.

Brusselse instellingen die de directe nadelen van de besparingskeuzes van de Vlaamse Regering ondervinden, zullen begrijpelijkerwijze bij de Vlaamse Gemeenschapscommissie aankloppen om die besparingen te compenseren. Ik vermoed dat zoiets financieel onhaalbaar is, omdat we daar de middelen niet voor hebben, maar we moeten ons ook afvragen of het wenselijk is om de beleidskeuzes van een andere regering te compenseren.

Ten slotte vraag ik me af hoe het met het vaak besproken en erg vertraagde Brusseldecreeet zit. De Vlaamse Gemeenschapscommissie is het kind van de rekening, want ze verliest door het ontbreken van het decreet jaarlijks een miljoen euro. De verliezen stapelen zich op en dat is natuurlijk niet wenselijk, want we hebben alle middelen nodig om te investeren in Brussel en de Brusselaars. Hebt u al nieuws over de mogelijke afwerking van het Brusseldecreeet?

Collegevoorzitter Elke Van den Brandt: Het valt me op dat elke interpellatie wordt afgerond met het plan om iets te gaan bezoeken, waaruit blijkt dat het drukker wordt. Dat is een goede zaak.

Laten we met het goede nieuws beginnen. Er is een Vlaamse Regering, wat betekent dat we een gesprekspartner hebben. We hebben uiteraard eerst informeel contact genomen met de nieuwe Vlaamse minister voor Brussel en intussen heeft het College ook een eerste formele ontmoeting met hem gehad. Uiteraard zal de volgende weken en maanden nog veel overleg volgen over de betekenis en de impact van het Vlaamse Regeerakkoord.

Er zijn natuurlijk structurele contacten met de Vlaamse Regering en zoals in het Vlaams Regeerakkoord vermeld staat, kan de Vlaamse minister bevoegd voor Brussel met een adviserende stem de collegevergaderingen van de Vlaamse Gemeenschapscommissie bijwonen. Hij heeft dat gisteren gedaan en is van plan om dat te blijven doen.

De Vlaamse Gemeenschapscommissie is vragende partij voor een sterk partnerschap met de Vlaamse Regering en we hopen via de Vlaamse minister bevoegd voor Brussel een goede band op te kunnen bouwen, de verschillen te overstijgen en de beste oplossingen voor Brussel uit te werken.

De vragen over de besparingen zijn erg pertinent. Momenteel hebben we nog geen gedetailleerd zicht op de besparingsplannen van de Vlaamse Regering die rechtstreekse gevolgen zullen hebben op de Vlaamse Gemeenschapscommissie. Daarover lopen de gesprekken binnen en met de Vlaamse overheid nog.

De twee belangrijkste financieringsstromen van de Vlaamse overheid naar de Vlaamse Gemeenschapscommissie zijn de dotatie, in 2019 goed voor 26 miljoen euro, en de middelen uit het Stedenfonds, in 2019 goed voor afgerond 17,5 miljoen euro.

Uit overleg met de Vlaamse minister bevoegd voor Brussel bleek dat op de basisdotatie niet wordt bespaard, maar dat ze de volgende 5 jaar ook niet wordt geïndexeerd. Dat heeft natuurlijk een impact omdat onze werkingskosten toenemen. Dat betekent dat we, net als tijdens de vorige regeerperiode, met minder middelen meer moeten doen.

Over het Stedenfonds moet in de volgende periode meer duidelijkheid komen. We hebben natuurlijk gevraagd wat bevoegd Vlaams minister Bart Somers van plan is, want net voor er een nieuwe Vlaamse Regering kwam, heeft toenmalig Vlaams minister Liesbeth Homans ons per brief laten weten dat het groeipercentage van 3,5% behouden blijft. Het College gaat er

dan ook vanuit dat dat engagement enkele maanden later kan worden bevestigd. Die vraag hebben we uiteraard formeel gesteld.

Het College gaat er ook vanuit dat de Vlaamse Regering de Vlaamse Gemeenschap en de Vlaamse steden en gemeenten op gelijke voet zal behandelen en dat we dan ook kunnen rekenen op de structurele groei van de middelen met 3,5%, zoals bij het Gemeentefonds.

Dat zijn de grote bedragen. Er zijn natuurlijk ook nog een heleboel relatief kleinere sectorsubsidies, zoals voor het lokale jeugd-, cultuur- en sportbeleid, armoedebestrijding, erfgoed en lokaal sociaal beleid. Dat zijn allemaal sectorsubsidiefondsen waaruit de Vlaamse Gemeenschapscommissie middelen ontvangt om in Brussel beleid te voeren.

Uiteraard vrezen we dat alle subsidies met 6% worden ingekort, wat natuurlijk merkbaar zal zijn op het terrein en in het beleid van de Vlaamse Gemeenschapscommissie.

Daarnaast zijn er ook nog een heleboel Nederlandstalige organisaties in Brussel die rechtstreeks subsidies krijgen van de Vlaamse Regering. We weten ook niet concreet hoeveel daar wordt bespaard. Het College gaat de Vlaamse Regering natuurlijk wijzen op haar verantwoordelijkheid ten opzichte van die Brusselse partners en vragen haar beleidskeuzes goed te overwegen in het licht van de bijzondere noden in Brussel.

De Vlaamse Gemeenschapscommissie beschikt niet over de middelen om die besparingen te compenseren, vooral omdat de dotatie aan de Vlaamse Gemeenschapscommissie in het verleden niet structureel werd geïndexeerd. We kunnen dat dus zelfs niet overwegen. Daarom zijn goed overleg en goede samenwerking met de Vlaamse overheid van belang.

Zoals u hebt kunnen lezen, scheidt het Vlaams Regeerakkoord geen duidelijkheid over het Brusseldecreet. De Vlaamse Regering en het Vlaams Parlement moeten daarmee aan de slag. We gaan er natuurlijk op aandringen om het Brusseldecreet nieuw leven in te blazen, omdat we zo de dotatie van de Vlaamse Gemeenschap en de groeivoet kunnen verankeren.

Ik herhaal nogmaals dat het College van de Vlaamse Gemeenschapscommissie, net als het vorige College, rekent op dezelfde financiële behandeling als de steden in Vlaanderen om met dezelfde autonomie en handelsvrijheid te kunnen optreden.

De Vlaamse Gemeenschapscommissie pleit oprecht voor een actief partnerschap met de Vlaamse Gemeenschap en de Vlaamse Regering. We blijven uiteraard ook ijveren voor een Vlaams beleid afgestemd op de Brusselse realiteit en de Brusselse noden. De Vlaamse Gemeenschapscommissie was en is een betrouwbare partner om het Vlaamse beleid in de Brusselse context te vertalen. Die rol wil ze blijven spelen.

Het is goed nieuws dat de nieuwe Vlaamse meerderheid het behoud van de Brusseltoets en de Brusselnorm bekrachtigt. Dat betekent enerzijds dat de Vlaamse Gemeenschap 30% van de Brusselse bevolking als haar doelgroep ziet en dat ze ten minste 5% van haar middelen voor Brussel reserveert.

We weten dat die doelstelling lang niet op alle domeinen wordt behaald, maar de bekrachtiging is niettemin een goede zaak. Het wordt een uitdaging om ze waar te maken, want zoals mevrouw Els Rochette al zei, zijn er inhaalbewegingen nodig, onder andere op het vlak van welzijn, dat nog verder onder de 5% zit. Hoe dat moet gebeuren, zullen de

collegeleden met de ministers van de Vlaamse Regering bekijken, maar het is te vroeg om daar uitspraken over te doen. De Brusseltoets is een belangrijk instrument om na te gaan of de Vlaamse wet- en regelgeving toepasbaar is in Brussel.

Zowel de Brusselnorm als de Brusseltoets is aan verfijning toe, zodat we gericht kunnen inspelen op de demografische veranderingen en de specifieke noden van Brussel. De Gemengde Ambtelijke Commissie Brussel (GACB), de samenwerkingscommissie tussen ambtenaren van de Vlaamse Gemeenschapscommissie en de Vlaamse Gemeenschap, heeft al een aantal rapporten geschreven die boeiende debatten hebben opgeleverd. Over een groot aantal aspecten was er een ambtelijke consensus tussen beide administraties. Het is nu zaak dat ook beleidsmatig te bekijken. We hopen in de nieuwe Vlaamse minister bevoegd voor Brussel een bondgenoot te vinden.

Ten slotte wil ik het hebben over de relatie en de samenwerking met de gemeenten. Het College pleit ervoor om de rol van de Vlaamse Gemeenschapscommissie te versterken, bijvoorbeeld door de middelen voor lokaal jeugdbeleid, sportbeleid, armoedebestrijding, gemeentelijke bibliotheken en dergelijke volledig aan de VGC over te dragen, zodat ze het Vlaamse beleid op maat van Brussel kan vertalen en kan inspelen op de grootstedelijke uitdagingen waar we voor staan.

Mevrouw Els Rochette: Ik ben blij om te horen dat er al met Vlaams minister Benjamin Dalle wordt gepraat.

Ik wil ook aansluiten bij wat de heer Mathias Vanden Borre zei. Een samenwerkingscommissie zou inderdaad een positief orgaan kunnen zijn om discussies te voeren en elkaar nieuwe inzichten bij te brengen over de noden in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

Ik ben het er ook mee eens dat we gewoon partners moeten zijn en als partner de volgende 5 jaar constructief moeten samenwerken met Vlaanderen. Dat neemt niet weg dat we een kritische blik zullen hebben en de Brusselse noden voortdurend onder de aandacht zullen brengen.

Zonet hadden we het erover dat er relatief weinig nieuws uit Brussel naar Vlaanderen doorsijpelt. Dat zie je ook in het beleid dat de Vlaamse Regering voert en aan het beperkte besef over de grootstedelijke complexiteit en de Brusselse noden.

Het is positief dat de Brusselnorm van 5% is bevestigd, maar hij moet natuurlijk wel worden gehaald. De welzijnsnoden in Brussel zijn zo anders, zoveel groter en complexer. Het werk in een Brussels wijkhuis valt niet te vergelijken met dat in een wijkhuis in een provinciestad in Vlaanderen. Er zijn echt nieuwe middelen nodig.

De verfijning van de instrumenten voor de Brusseltoets lijkt me heel interessant. De VGC moet bekijken hoe we organisaties en burgers daarbij kunnen betrekken, want dat is toch ons grote streefdoel.

De heer Jan Busselen (PVDA): Ik wens de collegevoorzitter succes. Er hangen donderwolken boven de hoofden van veel mensen. In het Brussels Hoofdstedelijk Parlement konden we vaststellen dat er wellicht tekorten zullen zijn. Vlaanderen heeft al duidelijk gecommuniceerd over besparingen. Dat zal een impact hebben op de mensen en dus ook op

het beleid dat gevoerd zal moeten worden. Ik hoop dat het verzet vanuit de linkse partijen zich daartegen opbouwt, want de besparingen aanvaarden is geen optie.

De heer Arnaud Verstraete (Groen): De antwoorden van de collegevoorzitter waren heel duidelijk, maar de situatie zelf blijft natuurlijk onduidelijk. In veel instellingen in de cultuur- en welzijnssector heerst ongerustheid over de toekomst. Dat is begrijpelijk. De mensen moeten hun werking organiseren, maar weten niet waar ze aan toe zijn. Het is belangrijk om de dialoog aan te gaan. Dat geldt voor iedereen, maar zeker ook voor de collega's met goede banden in de Vlaamse Regering. Wij moeten ambassadeurs zijn voor het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en zijn instellingen. Ik ben ervan overtuigd dat die Brusselse instellingen mee kunnen nadenken over oplossingen voor deze moeilijke context. Zeker in die omstandigheden moeten we de dialoog aangaan en hen niet aan hun lot overlaten. Dat is een oproep voor ons allen.

- *Het incident is gesloten.*

VRAAG OM UITLEG (R.v.O., art. 59)

Het aanbod van de Gymnastiekfederatie Vlaanderen vzw in Brussel

Mevrouw Khadija Zamouri (Open Vld): Ik stel deze vraag omdat ik hier op botste toen ik zelf activiteiten wou opzoeken. Ik kan me voorstellen dat dit ook in andere gevallen kan gelden.

De Gymnastiekfederatie Vlaanderen vzw (Gymfed) is de Nederlandstalige afdeling van de Koninklijke Belgische Turnbond (KBT) en de derde grootste sportfederatie in Vlaanderen. Gymfed begeleidt en ondersteunt – naar eigen zeggen – haar clubs zodat recreanten, competitie- en topsporters hun sport op een kwalitatieve manier kunnen beoefenen en beleven.

Aangezien sport een gemeenschapsbevoegdheid is, strekt de verantwoordelijkheid van de federatie van die sport zich ook uit tot in Brussel. De website is echter zo opgebouwd dat geïnteresseerde sporters, of ouders van jonge turners, op de website enkel sportclubs kunnen opzoeken door te zoeken op provincie. Ouders of sporters uit Brussel hebben geen correcte ingang om een Brusselse club die lid is van de federatie te vinden. In dezelfde zoekmachine kun je bovendien wel zoeken op onderverdelingen per provincie, zoals Waas en Dender, Kust en hinterland, Pajottenland of Oost-Brabant. Er is echter nergens een verwijzing naar het Brussels Hoofdstedelijk Gewest te vinden.

Kan het collegelid me zeggen of er Vlaams-Brusselse clubs lid zijn van Gymfed? Heeft het collegelid onlangs de federatie aangesproken met de vraag om ook het aanbod van haar Vlaams-Brusselse clubs op een gelijkwaardige manier als het aanbod in het Vlaams Gewest aan te bieden? Welke initiatieven zullen op korte en middellange termijn genomen worden?

Mevrouw Lotte Stoops (Groen): Ik ben blij met deze vraag. Ik ging immers ook op zoek naar een gymclub voor mijn dochter. Aangezien ik er geen vond, dacht ik dat er gewoon geen waren. Grimbergen zag ik niet zitten.

De Vlaamse Brusselse clubs hebben dus minder kansen om hun aanbod bekend te maken. Dat verbaast me want een ‘turnkring’ laat onder elke Vlaamse kerktoren kinderen op een laagdrempelige manier aan sport doen. Iedereen kent zijn weg ernaartoe.

Algemeen moeten we nagaan hoe we ook andere sporten die minder aanwezig zijn in het Nederlandstalige Brusselse aanbod, kunnen helpen. Dat gaat niet alleen over de werking of over de competities binnen die federaties, maar ook over de vriendschappelijke sportbeleving in Brussel, over de federaties heen.

Sport is immers ook heel belangrijk als sociale tool. Sport is ontmoeting. Sport is verbindend en overstijgt vaak de grenzen van taal, religie en waarden. Het is samenspel, waar kansen aan mekaar meegegeven kunnen worden. Zo kan sport een taalbad zijn.

Er is bijvoorbeeld maar één Nederlandstalige voetbalploeg, de Ritterklub in Jette, waar de kinderen competitiewedstrijden spelen in de Rand. In het zaalvoetbal is er al meer inter-Brusselse interactie.

Wat zal het collegelid ondernemen om werk te maken van de vriendschappelijke en sociale sportbelevingen buiten de competitie en over federaties heen?

Collegevoorzitter Elke Van den Brandt: Aangezien collegelid Pascal Smet zich heeft verontschuldigd, zal ik in zijn naam antwoorden.

In Brussel zijn er momenteel zeven sportclubs die turnen aanbieden: Actieve Vrouwen Berchem, aangesloten bij de Vlaamse vzw Sporta-federatie, Etterbecca, Gymclub Forum, Turngroep Blijf Fit, Turnclub Hermelijn, Turnvereniging Blijf Jong en Gymclub Olympia Schaarbeek, aangesloten bij de vzw Gymnastiekfederatie Vlaanderen (Gymfed).

Voor het ontstaan van Gymclub Olympia Schaarbeek waren het alleen maar recreatieve turnverenigingen die, op Actieve Vrouwen Berchem na, niet aangesloten zijn bij een Vlaamse sportfederatie. Actieve Vrouwen Berchem zijn aangesloten bij een recreatieve Vlaamse sportfederatie Sporta.

De vzw gymclub Olympia Schaarbeek is vorig jaar begin september ontstaan als verzelfstandiging van een initiatief vanuit de VGC-sportdienst. Er was al langer nood aan een volwaardige Brusselse turnclub waar zowel recreatief als competitief geturnd kan worden. De sportdienst organiseerde gedurende 2 jaar gymlessenreeksen voor kinderen met de bedoeling dat aanbod op termijn te laten verzelfstandigen tot een club. Dat toont al mooi aan hoe de VGC haar rol opneemt en van onderuit initiatieven opricht en laat verzelfstandigen.

In die periode zocht de sportdienst geëngageerde ouders om later in de raad van bestuur van de turnclub zitting te hebben en nam de sportdienst ook contact met de Gymfed, die mee haar schouders onder dat initiatief zette.

Bij de opstart van de gymclub Olympia is de Gymfed tweemaal langsgekomen om de ouders uitleg te geven over wat de Gymfed is en doet. De extra ondersteuning tijdens het eerste jaar bestond uit een lager lidgeld (8 euro in plaats van 12 euro), gratis deelname aan wedstrijden en geen verplichting om een jurylid af te vaardigen door de club bij deelname aan wedstrijden. Momenteel is er geen bezoek meer geweest en geen extra ondersteuning. Alle info wordt via nieuwsbrieven en online op de website meegedeeld.

De VGC-sportdienst ondersteunt gymclub Olympia nog steeds op een intensieve manier en moedigt de vzw aan verder uit te groeien tot een doorgroeiclub.

Aangezien er lange tijd geen Brusselse clubs aangesloten waren bij de Gymfed, vond de Gymfed het niet nodig om op haar website naast de provincies ook het Brussels Hoofdstedelijk Gewest te vernoemen. Nu er wel een aangesloten club is, heeft de sportdienst er al bij de Gymfed op aangedrongen om dat wel toe te voegen zodat ouders de weg vinden naar het aanbod.

Het is een structureel aandachtspunt om de sportfederaties erop te wijzen dat er naast de provincies ook nog een Brussels Hoofdstedelijk Gewest bestaat met veel jonge en minder jonge mensen die graag willen sporten.

Mevrouw Khadija Zamouri (Open Vld): Ik ben blij dat op zijn minst de website zal worden aangepast.

Collegevoorzitter Elke Van den Brandt: We hebben dat gevraagd.

Mevrouw Khadija Zamouri (Open Vld): Ik hoop dat Gymfed dat snel zal aanpassen. Het is ook goed om te weten dat er in Schaarbeek een club is. Het moet een algemeen aandachtspunt worden, ook bij andere sporten. Het aanbod mag niet beperkt blijven tot Vlaanderen. Ik zal dat op de voet volgen.

Mevrouw Lotte Stoops (Groen): Ik begrijp uiteraard dat de collegevoorzitter niet kan antwoorden op mijn toegevoegde vraag. Ik neem aan dat collegelid Pascal Smet mij daar zal op antwoorden.

Collegevoorzitter Elke Van den Brandt: Het is een pertinente vraag. Het kan interessant zijn om die algemene visie in de commissie uit te diepen. Ik ben er zeker van dat collegelid Pascal Smet enthousiaste plannen zal hebben.

- *Het incident is gesloten.*

- *De vergadering wordt om 11.58 uur gesloten.*

- *De Raad gaat tot nadere bijeenroeping uiteen.*

BIJLAGEN**Commissievergaderingen - verslagen**

*Commissie voor Algemene Zaken, Financiën & Begroting en Stedelijk beleid
van 15 oktober 2019*

Ontwerp van verordening tot vaststelling van de rekening voor het dienstjaar 2019

SAMENVATTEND VERSLAG

– Stuk 7 (2019-2020) – Nr.2

*Commissie voor Algemene Zaken, Financiën & Begroting en Stedelijk beleid
van 15 oktober 2019*

Rekening voor het dienstjaar 2018 van de Raad van de Vlaamse Gemeenschapscommissie
en de Rekening van het Reservefonds

SAMENVATTEND VERSLAG

– Stuk 9 (2019-2020) – Nr.1

*Commissie voor Algemene Zaken, Financiën & Begroting en Stedelijk beleid
van 15 oktober 2019*

Begrotingswijziging 1 voor het dienstjaar 2019 van de Raad van de Vlaamse
Gemeenschapscommissie

SAMENVATTEND VERSLAG

– Stuk 9A (2019-2020) – Nr.1

*Commissie voor Algemene Zaken, Financiën & Begroting en Stedelijk beleid
van 22 oktober 2019*

Begroting voor het dienstjaar 2020 van de Raad van de Vlaamse Gemeenschapscommissie

SAMENVATTEND VERSLAG

– Stuk 9B (2019-2020) – Nr.1

Schriftelijke vragen – Indiening

Er werden schriftelijke vragen ingediend door mevrouw Hilde Sabbe en mevrouw Lotte Stoops.

TREFWOORDENREGISTER

Aanbod van de Gymnastiekfederatie Vlaanderen vzw in Brussel, blz. 32

Begroting voor het dienstjaar 2020 van de Raad van de Vlaamse

Gemeenschapscommissie

Bespreking, blz. 5

Stemming, blz. 6

Begrotingswijziging 1 voor het dienstjaar 2019 van de Raad van de Vlaamse

Gemeenschapscommissie

Bespreking, blz. 4

Stemming, blz. 5

Bericht van verhindering, blz. 3

Impact van het regeerakkoord en begrotingskrachtlijnen van Vlaanderen op Brussel en de VGC, blz. 27

Interpellaties

Zie - Impact van het regeerakkoord en begrotingskrachtlijnen van Vlaanderen op Brussel en de VGC

- Taaltrajecten en taalbaden in het Brussels Nederlandstalig onderwijs

- Toekomst van de vzw Vlaams Brusselse Media

Mededelingen, blz. 3

Motie van overeenstemming

Stemming, blz. 10

Ontwerp van verordening tot vaststelling van de rekening voor het dienstjaar 2018

Bespreking, blz. 6

Stemming, blz. 10

Rekening voor het dienstjaar 2018 van de Raad van de Vlaamse

Gemeenschapscommissie en rekening van het Reservefonds

Bespreking, blz. 3

Stemming, blz. 4

Taaltrajecten en taalbaden in het Brussels Nederlandstalig onderwijs, blz. 10

Toekomst van de vzw Vlaams-Brusselse Media, blz. 20

Vraag om uitleg

Zie - Aanbod van de Gymnastiekfederatie Vlaanderen vzw in Brussel